

Révkomáromi János Általános Iskola

Osztályozó vizsga évfolyamonkénti, tantárgyankénti követelményei

1. ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK

8. évfolyam

A család

- A család fogalma és társadalmi szerepe
A család: szeretetközösség, együttműködés, kölcsönösség, tisztelet
- A családi szerepek, feladatok
- A családi szocializáció jellemzői

A család gazdálkodása és pénzügyei

- A háztartás fogalmának értelmezése
- Családi költségvetés alapvető elemeinek megismerése, értelmezése,
- A családok takarékosági lehetőségei, a környezettudatos életvitel

Településünk, lakóhelyünk megismerése

- A település, lakóhely jellemzőinek megismerése
- A település történelmi, kulturális, néprajzi értékeinek megismerése
- A településen jelenlévő egyházi, vagy kulturális szervezet, sportegyesület megismerése
- A kommunikációs készség fejlesztése
- A település fejlesztésének lehetőségei

Nemzet, nemzetiség; a haza iránti kötelezettség

- Nemzeti identitás, hazaszeretet kialakítása, megerősítés
- A magyar kulturális örökség és hagyományok megismerése
- Nemzetiségek megismerése Magyarországon
- Népek, nemzetiségek megismerése a Kárpát-medencében
- A honvédelem szerepének, lehetőségeinek, feladatainak megismerése
- Más kultúrák iránti érdeklődés kialakítása
- A nemzetállamok helye, szerepe és fontossága a globális világban

A magyar állam alapvető intézményei, az állam szerepe a gazdaságban

- A magyar állampolgárság feltételei
- A magyar állam alapvető intézményeinek megismerése, rendszerezése
- A magyar állam alapvető intézményei: köztársasági elnök, Országgyűlés, Kormány, Alkotmánybíróság;
 - A törvényalkotás menete
 - Az igazságszolgáltatás intézményeinek és funkcióinak megismerése
 - Az igazságszolgáltatás szereplői és feladatkörük
 - Az állam szerepe a gazdaságban
 - A háztartások és az állam kapcsolatrendszere
 - A közteherviselés, az adózás társadalmi jelentőség

Mindennapi ügyintézés; felkészülés a felnőttkori szerepekre, feladatokra

- A mindennapi ügyintézés alapvető feladatai,
A legfontosabb ügytípusok
- Az elektronikus ügyintézés
- Foglalkozások, szakmák, hivatások szempontok csoportosítása, összehasonlítása
- A munkaerőpiac alapvető feltételrendszerének megismerése
- Az életpálya-tervezés kérdései
- A diák munka jogi feltételeinek, speciális jellemzőinek megismerése

A fogyasztóvédelem alapjai

- Fenntarthatóság, ökológiai lábnyom
- A tudatos fogyasztói magatartás és a fenntarthatóság, környezetvédelem kapcsolat
- A fogyasztóvédelem fogalmának értelmezése
- A fogyasztóvédelem tipikus területei
- A fogyasztói jogok és azok érvényesítésének lehetőségei

A nagy ellátórendszerek

- Az oktatási rendszer legfontosabb elemei, szereplői, felépítése, feladatai
- Az egészségügyi ellátás szinterei, feladatai, szereplői
- A szociális ellátórendszer feladatai, szerepe a társadalomban

2. BIOLÓGIA

7. évfolyam

- Ismeri a biológia tudományának kutatási céljait, elismeri a tudósok munkáját és felelősségét, képet alkot a biológia fejlődéséről, érti a jelenkori kutatások jelentőségét;
- Érti és példákkal igazolja, hogy a tudományos elképzelések az adott kor tudásán és világképén nyugszanak, fejlődésük és cseréjük a megismerési folyamat természetes jellemzője;
- Megkülönbözteti a bulvár, a népszerűsítő és a tudományos típusú közléseket, médiatermékeket, törekszik a megtévesztés, az áltudományosság leleplezésére.
- Tényekre alapozott érveket fogalmaz meg a baktériumok jelentőségével kapcsolatban, értékeli egészségügyi, környezeti és biotechnológiai jelentőségüket;
- Vázlatrajz, fotó vagy mikroszkópos megfigyelés alapján felismeri és megnevezi a sejtmagvas sejt típus legfontosabb alkotórészeit, megfogalmazza a sejtekben zajló életfolyamatok lényegi jellemzőit;
- Képek, videók és mikroszkópos megfigyelések alapján összehasonlítja a növényi és az állati sejtek felépítését és működését, példák alapján értelmezi az egysejtű életmód jellegzetességeit;
- Érti a többsejtűek szerveződési típusainak különbségét, szerepét a fajok elterjedésében és a köztük kialakult munkamegosztásban.
- A biológiai problémák vizsgálatában figyelembe veszi az evolúciós fejlődés szempontjait, a földtörténeti időskálán el tudja helyezni ennek mérföldköveit, érti, hogy a mai emberi faj is az evolúció során alakult ki;
- Értelmezi a rátermetség és a természetes szelekció fogalmát, tudja, hogy azt a véletlenszerű események és az önszerveződés is befolyásolhatják;
- Elfogadja, hogy minden ember egy fajhoz tartozik és a nagy rasszok értékükben nem különböznek, a biológiai és kulturális örökségük az emberiség közös kincse.
- Alaktani jellemzők összehasonlítása alapján felismer néhány fontosabb növény- és állatcsoportot, ezekben besorolást végez;
- Összehasonlítja a gombák, a növények és az állatok testfelépítését, életműködéseit és életmódját, ennek alapján érvel az önálló rendszertani csoportba sorolásuk mellett.
- Alapfokon ismeri a földrészek, óceánok legjellegzetesebb növény- és állatfajait;
- A földrészek természetes növényzetét ábrázoló tematikus térképek, fényképek, ábrák segítségével azonosítja bolygónk biomjait;

- Néhány jellegzetes faj példáján keresztül felismeri a kontinensek éghajlati övezetei, kialakult talajtípusai és az ott élő növényvilág közötti kapcsolatokat;
- Néhány jellegzetes faj példáján keresztül felismeri a kontinensek jellegzetes növényei és az ott élő állatvilág közötti kapcsolatot;
- Néhány tengeri növény- és állatfaj megismerése során felismeri, hogy bolygónk legnagyobb életközössége a világtengerekben él.
- Életközösségek vizsgálata, valamint ábrák, animációk alapján magyarázza az életközösségekben zajló anyagforgalom folyamatát, felismeri az élőlények közötti táplálkozási kapcsolatokat, táplálkozási piramist szerkeszt;
- Leírások, filmek és saját megfigyelései alapján elemzi az állatok viselkedésének alaptípusait, ezek lényegi jellemzőit konkrét példák alapján bemutatja;
- Esetleírások, filmek és saját megfigyelései alapján felismeri az adott életközösségek biológiai értékeit, értékeli a lakókörnyezetében található életközösségek környezeti állapotot és életminőséget javító hatását
- Érti és elfogadja, hogy az élő természet rendelkezik olyan értékekkel, amelyeket törvényi eszközökkel is védeni kell, ismeri ennek formáit, felhívja a figyelmet az általa észlelt természetkárosításra;
- Az életformák sokféleségét megőrzendő értéknek kezeli, felismeri a benne rejlő esztétikai szépséget, érvel a biológiai sokféleség veszélyeztetése ellen;
- Tájékozódik a környezetében található védett fajokról, életközösségekről, ezek eszmei értékéről és biológiai jelentőségéről, ismeri a hazai nemzeti parkok számát, területi elhelyezkedését, bemutatja védendő életközösségeik alapvető jellemzőit;
- Egységben látja az életközösségek múltbeli, jelenkori és várható jövőbeli állapotát, azok jövőbeli állapotára valószínűségi előrejelzést fogalmaz meg, felismeri és vállalja a jövőjük iránti egyéni és közösségi felelősséget
- Kritikusan és önkritikusan értékeli az emberi tevékenység természeti környezetre gyakorolt hatását, életvitelében tudatosan követi a természet- és környezetvédelem szempontjait;
- Ismeri a növények gondozásának biológiai alapjait, több szempontot is figyelembe véve értékeli a növények, a növénytermesztés élelmezési, ipari és környezeti jelentőségét;
- Kritikusan vizsgálja a haszonállatok tartási módjai és a fajra jellemző igények közötti ellentmondásokat, ismeri és érti a nagyüzemi technológiák és a humánus állattartási módok közötti különbségeket;
- Példák alapján elemzi a globális környezeti problémák gazdasági és társadalmi összefüggéseit, a megelőzés, a kárcsökkentés és az alkalmazkodás stratégiáit.

8. évfolyam

- Az emberi test megfigyelése alapján azonosítja a főbb testtájakat és testrészeket, elemzi ezek arányait és szimmetriaviszonyait;
- Felismeri az emberi bőr, a csontváz és a vázizomzat főbb elemeit, ezek kapcsolódási módjait, értelmezi a mozgási szervrendszer felépítése és az ember mozgásképessége közötti összefüggéseket;
- Alapvető mozgástípusok és egyes sportok esetében elemzi a mozgásszervrendszer működésének jellemzőit, igyekszik ezeket fizikai fogalmakkal és elvekkkel magyarázni;
- Tudja, hogy a testünk alapfelépítése az evolúciós fejlődés eredménye, de az öröklött adottságaink az egyedfejlődés során formálódnak egyénivé, ebben nagy szerepet játszik az életmódunk is;
- Felismeri a gyakorolt sportok testi és lelki fejlesztő hatását és a velük járó terheléseket, baleseti veszélyeket, tanácsokat fogalmaz meg ezek elkerülésére.

- Ábrák, makettek alapján felismeri az ember anyagforgalmi szervrendszereinek fontosabb szerveit, a megismert külső és belső testkép alapján felidézi azok elhelyezkedését;
- Szövegek, ábrák, folyamatvázlatok, videók és szimulációk alapján azonosítja a táplálkozási, keringési, légzési, kiválasztási szervrendszerek alapvető biológiai funkcióit az életfolyamatok lépéseit;
- Ismeri és megfelelő szempontok szerint értékeli az emberi szervezet állapotát, folyamatait jellemző fontosabb adatokat, azokat összefüggésbe hozza a testi és lelki állapotával, egészségével.
- Ábrák, makettek alapján felismeri az ember ideg- és hormonrendszerének fontosabb szerveit, a megismert külső és belső testkép alapján felidézi azok elhelyezkedését;
- Szövegek, ábrák, folyamatvázlatok, videók és szimulációk alapján azonosítja az ideg- és hormonrendszer alapvető biológiai funkcióit, értelmezi a szabályozás elvét;
- Felismeri, hogy az immunrendszer is információkat dolgoz fel, azonosítja a rendszer főbb szerveit, sejtjes elemeit és kémiai összetevőit;
- Ismeri és megfelelő szempontok szerint értékeli az emberi szervezet állapotát, folyamatait jellemző fontosabb adatokat, azokat összefüggésbe hozza a testi és lelki állapotával, egészségével.
- Azonosítja az emberi egyedfejlődés főbb szakaszait, bemutatja az emberi nemek testi különbözőségének kialakulását, tisztában van a felelős szexuális magatartás ismérveivel, értékeli a szexualitás egyéni életviteli és párkapcsolati jelentőségét;
- Értékeli a személyi és környezeti higiénia egészségmegőrzéssel kapcsolatos jelentőségét, ennek alapelveit személyes környezetében is igyekszik alkalmazni, egyéni képességeihez mérten tisztán, rendben tartja környezetét.
- Ismeri a szív- és érrendszeri betegségek kockázati tényezőit, igyekszik tudatosan alakítani étkezési szokásait, törekszik az életmódjának megfelelő energia- és tápanyagbevitelre, a normál testsúly megőrzésére;
- Ismeri a kórokozó, a fertőzés és a járvány fogalmait, megkülönbözteti a vírusos és bakteriális fertőző betegségeket, felismeri az antibiotikumok helyes használatának fontosságát;
- Tudja, hogy a daganatos betegségek kialakulását az életmód és a környezet is befolyásolja, és hogy gyógyításuk esélyét a korai felismerés nagymértékben növeli;
- Érti az orvosi diagnosztikai eljárások célját, ismeri azok alapelvét és néhány főbb módszerét, értékeli a megfelelő diagnózis felállításának jelentőségét;
- Felméri a baleseti sérülések kockázatait, igyekszik ezeket elkerülni, a bekövetkezett balesetek esetében felismeri a sérülés, vérzés vagy mérgezés jeleit, ezekről megfelelő beszámolót tud adni;
- A bekövetkezett balesetet, rosszulletet felismeri, segítséget (szükség esetén mentőt) tud hívni, valamint a tőle elvárható módon (életkori sajátosságainak megfelelően) elsősegélyt tud nyújtani: a sérült vagy beteg személy ellátását a rendelkezésre álló eszközökkel vagy eszköz nélkül megkezdeni (sebellátás, vérzéscsillapítás, eszméletlen beteg ellátása, szabad légút biztosítása);
- Tudja alkalmazni az alapszintű újraélesztést, mellkaskompressziók és lélegeztetés (cpr) kivitelezésével, felismeri ennek szükségességét.

3. DIGITÁLIS KULTÚRA

5. évfolyam

Témakör	Tartalmak
1. Algoritmizálás és blokkprogramozás	egyszerű algoritmusokat elemez és készít ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit
2. Online kommunikáció	- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket; - önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat
3. Robotika	ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit robot, vezérlés
4. Szövegszerkesztés	- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket; - a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat
5. Bemutatókészítés	- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat; - ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket; - etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival
6. Multimédiás elemek készítése	- ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít; - bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít, - digitális képeken képkorrekciót hajt végre, - egyszerű hangszerkesztési feladatot végez.
7. Az információs társadalom, e-Világ	- önállóan keres információt, a találatokat hatékonyan szűri, - az internetes zaklatás különböző formái, - adatbiztonság, adatvédelem
8. A digitális eszközök használata	- önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét; - önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.

6. évfolyam

Témakör	Tartalmak
1. Algoritmizálás és blokkprogramozás	<ul style="list-style-type: none">- egyszerű algoritmusokat elemez és készít- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat;- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit;- ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit;- a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;
2. Online kommunikáció	<ul style="list-style-type: none">- tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket;- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.
3. Robotika	<ul style="list-style-type: none">- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit- robot, vezérlés- a robot szenzorainak használata
4. Szövegszerkesztés	<ul style="list-style-type: none">- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét, illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat,- a hivatkozás szabályai
5. Bemutatókészítés	<ul style="list-style-type: none">- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat;- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket;- etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival
6. Multimédiás elemek készítése	<ul style="list-style-type: none">- ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít,- bemutatókészítő vagy szövegszerkesztő programban rajzeszközökkel ábrát készít,- digitális képeken képkorrekciót hajt végre,- egyszerű hangszerkesztési feladatot végez.
7. Az információs társadalom, e-Világ	<ul style="list-style-type: none">- önállóan keres információt, a találatokat hatékonyan szűri,- az internetes zaklatás különböző formái,- adatbiztonság, adatvédelem.

8. A digitális eszközök használata	<ul style="list-style-type: none"> - önállóan használja az operációs rendszer felhasználói felületét; - önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat
------------------------------------	--

7. évfolyam

Témakör	Tartalmak
1. Algoritmizálás és blokkprogramozás	<ul style="list-style-type: none"> - egyszerű algoritmusokat elemez és készít - ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit - megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat; - ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; - ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit; - a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;
2. Online kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> - tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket; - önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.
3. Robotika	<ul style="list-style-type: none"> - ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit - robot, vezérlés - szenzorok, robotok vezérlésének kódolása blokkprogramozással
4. Szövegszerkesztés	<ul style="list-style-type: none"> - szöveges dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása - objektumok szövegben való elhelyezése - összetett dokumentum készítése - táblázatkészítés szövegszerkesztővel - webes publikáció készítése
5. Bemutatókészítés	<ul style="list-style-type: none"> - egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat; - automatikusan ismétlődő, animált bemutató készítése - etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival
6. Multimédiás elemek készítése	<ul style="list-style-type: none"> - az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó kép, hang és video rögzítése szkennelvel, digitális fényképezőgéppel, okostelefonnal - rögzített, illetve rendelkezésre álló multimédia-alapelemek:

	<p>fotó, hang, video szerkesztése és felhasználása bemutatókhoz</p> <ul style="list-style-type: none"> - feladatlírás, illetve minta alapján raszter- és vektorgrafikai ábra készítése, szerkesztése, módosítása különböző dokumentumokba, előadásokhoz és bemutatókhoz.
7. Táblázatkezelés	<ul style="list-style-type: none"> - táblázatok használata a hétköznapi és az iskolai életben, - cella, sor, oszlop formázása, - cellahivatkozásokat, képleteket, egyszerű függvényeket használ táblázatkezelő programban, - az adatok szemléltetéséhez diagram készítése.
8. Az információs társadalom, e-Világ	<ul style="list-style-type: none"> - önállóan keres információt, a találatokat hatékonyan szűri - az internetes zaklatás különböző formái - adatbiztonság, adatvédelem
9. A digitális eszközök használata	<ul style="list-style-type: none"> - Az informatikai eszközök be- és kiviteli perifériái, a háttértárak, továbbá a kommunikációs eszközök. A felhasználás szempontjából fontos működési elvek és paraméterek. - Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei - Az operációs rendszer segédprogramjai. Az állományok és könyvtárak tömörítése

8. évfolyam

Témakör	Tartalmak
1. Algoritmizálás és blokkprogramozás	<ul style="list-style-type: none"> - megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat - ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit - ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit; - ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit; - a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven;
2. Online kommunikáció	<ul style="list-style-type: none"> - tisztában van a hálózatokat és a személyes információkat érintő fenyegetésekkel, alkalmazza az adatok védelmét biztosító lehetőségeket; - önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat.
3. Robotika	<ul style="list-style-type: none"> - ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit - robot, vezérlés - szenzorok, robotok vezérlésének kódolása blokkprogramozással

<p>4. Szövegszerkesztés</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szöveges dokumentumok létrehozása, átalakítása, formázása - objektumok szövegben való elhelyezése - összetett dokumentum készítése - táblázatkészítés szövegszerkesztővel - webes publikáció készítése - etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.
<p>5. Bemutatókészítés</p>	<ul style="list-style-type: none"> - egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat; - automatikusan ismétlődő, animált bemutató készítése, - etikus módon használja fel az információforrásokat, tisztában van a hivatkozás szabályaival.
<p>6. Multimédiás elemek készítése</p>	<ul style="list-style-type: none"> - az iskolai élethez és más tantárgyakhoz kapcsolódó kép, hang és video rögzítése szkennelvel, digitális fényképezőgéppel, okostelefonnal - rögzített, illetve rendelkezésre álló multimédia-alapelemek: fotó, hang, video szerkesztése és felhasználása bemutatókhoz - feladatlírás, illetve minta alapján raszter- és vektorgrafikai, ábra készítése, szerkesztése, módosítása különböző dokumentumokba, előadásokhoz és bemutatókhoz.
<p>7. Táblázatkezelés</p>	<ul style="list-style-type: none"> - táblázatok használata a hétköznapi és az iskolai életben, - cella, sor, oszlop formázása, - cellahivatkozásokat, képleteket, egyszerű függvényeket használ táblázatkezelő programban, - az adatok szemléltetéséhez diagram készítése, - relatív és abszolút cellahivatkozás, - saját képletek szerkesztése, - adatok rendezése és szűrése.
<p>8. Az információs társadalom, e-Világ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - önállóan keres információt, a találatokat hatékonyan szűri, - az internetes zaklatás különböző formái, - adatbiztonság, adatvédelem.
<p>9. A digitális eszközök használata</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Az informatikai eszközök be- és kiviteli perifériái, a háttértárak, továbbá a kommunikációs eszközök. A felhasználás szempontjából fontos működési elvek és paraméterek. - Az informatikai eszközök, mobileszközök operációs rendszerei - Állományok tárolása, kezelése és megosztása a felhőben.

4. DRÁMA ÉS SZÍNHÁZ

6. évfolyam

Témakör	Tartalmak
I. Szabályjátékok, népi játékok	<ul style="list-style-type: none">- Artikulációs -, tempó-, hangsúly- és hanglejtésgyakorlatok.- Beszédgyakorlatok szavakkal, szókapcsolatokkal, mondatokkal; beszédgyakorlatok egyszerű, könnyen tanulható szövegekkel.- Nem verbális kommunikációs játékok.- Koncentrációs gyakorlatok a figyelem irányítására, a mozgás koordinációjára, az együttműködésre, az egymáshoz igazodásra csoportos és páros formákban.- A térérzékelést, a térbeli tájékozódást, a mozgáskoordinációt fejlesztő egyszerűbb gyakorlatok.
II. Dramatikus játékok	<ul style="list-style-type: none">- Csoporton belüli kommunikációt és együttműködést erősítő játékok.- Megadott témára, címre alkotott állóképek, képsorozatok létrehozása.- Egyszerű szituációk megjelenítése.- Bábok, maszkok formák használata.
III. Rögtönzés	<ul style="list-style-type: none">- Rögtönzés megadott témák vagy fogalmak alapján.- Szituációs játékok a szereplők jellegzetes vonásainak megadásával, befejezetlen történetre.- Nem verbális kifejezőeszközökre építő rögtönzések.- Hétköznapi helyzetek megjelenítése és közös értelmezése.
IV. Saját történetek feldolgozása	<ul style="list-style-type: none">- Dramaturgiai fogalmak alkalmazása (forma és tartalom, feszültség, hatás, döntési helyzet).- Történetek dramatikus feldolgozása, önálló döntések alapján.- Történetek, élmények dramatikus feltárása bábos, zenés vagy mozgásos elemek alkalmazása.- Történetek, döntési helyzetek értelmezése, megvitatása.
V. Műalkotások feldolgozása	<ul style="list-style-type: none">- Történetek különböző dramatikus tevékenységekkel történő értelmezése.- Irodalmi művekben megjelenő döntési helyzetek elemzése, feldolgozása, döntési helyzetek lehetséges megoldási alternatíváinak felismerése és vizsgálata különféle dramatikus tevékenységekkel.
VI. Dramaturgiai alapfogalmak	<ul style="list-style-type: none">- A cselekmény alapelemeinek (téma, történet, cselekmény, esemény) felismerése és alkalmazása dramatikus játékok során.- A dramatikus szituációk alapelemeinek (szereplők, hely, idő, viszonyrendszer, probléma) felismerése és azonosítása.

VII. A színház kifejezőeszközei	<ul style="list-style-type: none"> - A szöveg megjelenési formái a színpadon. - A kommunikációs jelek jelentéshordozó és jelentésteremtő erejének felismerése. - A színház akusztikus kifejezőeszközei (élő zene, zörej stb.). - A színházi vizualitás eszközei (díszlet, jelmez, fény stb.). - Bábhasználat, bábszínház.
VIII. Színházi műfajok, stílusok	<ul style="list-style-type: none"> - Alapvető színpadi műfajok felismerése és megkülönböztetése. - A színházi előadások formanyelvi jellemzőinek felismerése és azonosítása a látott előadásokban.
IX. Színházi előadás megtekintése	<ul style="list-style-type: none"> - Látott előadás megbeszélése, megvitatása, értelmezése. - A színpad összetett hatásrendszerének vizsgálata. - A szereplők és a történet színpadi ábrázolásának értelmezése. - A színpadi térformáknak és használatuk következményeinek vizsgálata. - A zene, a mozgás és a tánc színpadi szerepének, hatásának értelmezése.

5. ETIKA

5. évfolyam

- A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.
- Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.
- Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.
- Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására.
- Átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét.
- Rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.
- Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése.
- Képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.
- Nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.
- Érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mértén szerepet vállal a rászorulóknak segítségében.
- Megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
- Érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világnézetek és világnézetek), s ezek mindegyike a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valósághoz.

6. évfolyam

- Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására.
- Átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.
- Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése.

- Képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.
- Nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.
- Érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mérten szerepet vállal a rászorulóknak segítségében.
- Megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
- Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.
- Ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait, s felismeri magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit.
- Tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekcszenek, és kritikusan viszonyul a különféle médiaüzenetekhez.
- Érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világnézetek és világnézetek), s ezek mindegyike a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valóságához

7. évfolyam

- Megismeri az identitás fogalmát és jellemzőit, azonosítja saját identitásának néhány elemét.
- Ismer testi és mentális egészséget őrző tevékenységeket és felismeri a saját egészségét veszélyeztető hatásokat. Megfogalmazza a saját intim terének határait.
- Különbséget tesz a valóságos és a virtuális identitás között, felismeri a virtuális identitás jellemzőit.
- Célokra tűz ki maga elé, és azonosítja a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket.
- Céljai megvalósítása közben önkontrollt végez, siker esetén önjutalmazást gyakorol.
- Reálisan feltérképezi, hogy saját érzelmi állapota és viselkedése milyen következményeket okozhat, és milyen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatainak alakítására.
- Képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére.
- A családjában és ismeretségi körében talál olyan mintákat, amelyek példaként szolgálnak számára.
- Megfogalmazza, hogy a szeretetnek, az elkötelezettségnek, bizalomnak, tiszteletnek milyen szerepe van a családban, a barátságokban és a párkapcsolatokban.
- Képes a saját véleményétől eltérő véleményekhez tisztelettel viszonyulni, a saját álláspontja mellett érvelni.
- Kölcsonös megértésre törekszik.
- Felismeri a konfliktus kialakulására utaló jelzéseket.
- Rendelkezik tapasztalatokkal, érvekkel a konfliktusok megelőzésére és megoldási javaslatokkal a konfliktusok megoldására.
- Azonosítja a csoportban elfoglalt helyét és szerepét, törekszik a személyiségének legjobban megfelelő feladatok vállalására.
- Törekszik mások helyzetének megértésére, felismeri a mások érzelmi állapotára és igényeire utaló jelzéseket.
- Nyitott és segítőkész a nehéz helyzetben levő személyek iránt

8. évfolyam

- Azonosítja a valós és virtuális térben történő zaklatások különböző fokozatait és módjait, van terve a zaklatások elkerülésére és kivédésére.
- Tudja, hogy hová fordulhat segítségért.
- Értelmezi a szabadság és az önkorlátozás, a tolerancia és a szeretet megjelenését és határait egyéni élethelyzeteiben.

- Fizikai vagy digitális környezetben információt gyűjt és megosztja tudását a sport, tudomány, technika, művészetek vagy a közélet területén a magyar nemzet és Európa kultúráját meghatározó kiemelkedő személyiségekről és tevékenységükről.
- Ismeri a nemzeti identitást meghatározó kulturális értékeket, és indokolja, hogy miért fontos ezek megőrzése.
- Azonosítja a nemzeti és európai értékek közös jellemzőit, az európai kulturális szemlélet meghatározó elemeit.
- Ismereteket szerez a Kárpát-medencében élő magyarokról, Magyarországon élő nemzetiségekről, népcsoportokról, kettős kötődésű személyekről.
- Ismeri a rá vonatkozó gyermekjogokat, ezek fő szabályozó dokumentumait, értelmezi kötelezettségeit, részt vesz szabályalkotásban.
- Ismeri az alapvető emberi jogokat és vizsgálja ezek érvényesülését különböző embercsoportok esetében.
- Megismeri a hátrányos helyzetű személyek érdekében szervezett programokban való részvétel lehetőségeit; – reflektív módon vizsgálja saját és csoportja gondolkodását más csoportokról.
- Kifejti véleményét a sztereotípiák és előítéletek hatásáról.
- Folyamatosan frissíti az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatásaival kapcsolatos ismereteit fizikai és digitális környezetben, kritikus szemlélettel vizsgálja a technikai fejlődés lehetőségeit, korlátait.
- Megismeri és véleményezi a természeti erőforrások felhasználására, a környezetszennyezésre, a globális és társadalmi egyenlőtlenségek problémájára vonatkozó etikai felvetéseket.
- Értelmezi a fenntartható fejlődés és a legfontosabb társadalmi problémák megoldása érdekében javasolt stratégiákat, cselekvési lehetőségeket.
- Értelmezi a szeretetnek, az élet tisztelete elvének a kultúrára gyakorolt hatását.
- Feltárja, hogy az Európa vallási arculatát meghatározó egyházak tevékenysége, szokás- vagy értékrendje milyen módon jelenik meg a társadalomban.
- Feltárja, hogyan jelenik meg a hétköznapiak során a tárgyalt világvallásoknak az emberi életre vonatkozó erkölcsi tanításai.
- A megismert vallások erkölcsi tanításait összeveti személyes véleményével.
- Saját életét meghatározó világnézeti elkötelezettség birtokában a kölcsönös tolerancia elveit gyakorolja.

6. FIZIKA

7. évfolyam

Témakör	követelmények
I. Bevezetés a fizikába	<p>A testek mérhető tulajdonságai: a hosszúság, térfogat, tömeg jele, mértékegységei és mérőeszközei, a mértékegységek átváltása.</p> <p>Az eltelt idő és a hőmérséklet jele, mértékegységei.</p> <p>A Celsius-skála</p> <p>Az anyagra jellemző sűrűség megállapítása.</p> <p>Sűrűségadatok használata a tömeg vagy térfogat kiszámolására.</p>

II. Mozgás közlekedés és sportolás közben	Egyenes vonalú egyenletes mozgás sebesség, mértékegysége, kiszámítása változó mozgás szabadesés erő súrlódás Newton 1. törvénye Newton 2. törvénye
III. Lendület, egyensúly	lendület, a lendület megmaradása, periódusidő, fordulatszám, egyensúly, amplitúdó rezgésszám, rugalmas alakváltozás, Newton harmadik törvénye
IV. Víz, levegő és szilárd anyagok	termikus kölcsönhatás, melegítés, felvett és leadott hő, a hő terjedése, hőtágulás, halmazállapot - változások

8. évfolyam

Témakör	követelmények
I. Víz, levegő és szilárd anyagok a háztartásban és a környezetünkben	Nyomás Hidrosztatikai nyomás Légnyomás Közlekedőedények, hajszálcsövek Felhajtóerő és úszás, lebegés, merülés
II. Hullámok	hullámok kialakulásának magyarázata hullámok fajtái hullámhossz frekvencia hullám terjedési sebessége hangmagasság, hangerő szivárvány színei
III. Elektromosság a háztartásban	elektromos állapot elektromos áram, áramerősség vezetők és szigetelők áramkörök, áramforrás, fogyasztó elektromos feszültség elektromos ellenállás, ohm törvénye joule-hő, áramütés, elektromos energia, teljesítmény, transzformátor

	néhány egyszerű elektromos berendezés működése
IV. Világítás, fény, optikai eszközök	A fény tulajdonságai Fényvisszaverődés, tükrök, alkalmazásuk Fénytörés, optikai lencsék, alkalmazásuk Egyszerű optikai eszközök működése
V. Energia	energia, munka, energiatípusok energiamegmaradás teljesítmény, hatásfok energiahordozók energiatakarékosság
VI. Környezetünk globális problémái	éghajlatváltozás, üvegházhatás, ökológiai lábnyom, környezettudatosság, fényszennyezés, zajszennyezés

7. FÖLDRAJZ

7. évfolyam

- Tudjon tájékozódni különböző típusú és tartalmú térképeken;
 - Legyen képes távolság- és helymeghatározásra
 - Bemutatja és értékeli lakókörnyezetének földrajzi jellemzőit, ismeri annak természeti és társadalmi erőforrásait;
 - Szűkebb és tágabb környezetében földrajzi eredetű problémákat azonosít, magyarázza kialakulásuk okait.
 - Rendszerezi, csoportosítja és értékeli Magyarország és a Kárpát-medence térségének természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásait, illetve bemutatja a természeti és társadalmi adottságok szerepének, jelentőségének időbeli változásait, a területi fejlettség különbségeit;
 - Következtet Magyarország és a Kárpát-medence térségében előforduló természeti és környezeti veszélyek kialakulásának okaira, várható következményeire, térségi jellemzőire;
 - Magyarország természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásainak ismerete
 - Hazánk tájainak és régióinak ismerete
 - Magyarország idegenforgalmi adottságainak ismerete
- TOPOGRÁFIAI ISMERETEK**
- Nagytajak:* Alföld, Dunántúli-dombvidék, Dunántúli-középhegység, Északi-középhegység, Kisalföld, Alpokalja
- Egyéb földrajzi helyszínek:* Aggteleki-karszt, Badacsony, Bakony, Balaton-felvidék, Baradla-barlang, Baranyai-dombság, Bodrogek, Borsodi-medence, Börzsöny, Budai-hegység, Bükk, Bükk-fennsík, Csepel-sziget, Cserhát, Dráva menti síkság (Dráva-mellék), Duna–Tisza köze, Dunakanyar, Gerecse, Hajdúság, Tokaj-Hegyalja, Hortobágy, Írott-kő, Jászság, Kékes, Kiskunság, Körös–Maros köze, Kőszegi-hegység, Marcal-medence, Mátra, Mecsek, Mezőföld, Mohácsi-sziget, Móri-árok, Nagykunság, Nógrádi-medence, Nyírség, Őrség, Pesti-síkság, Pilis, Belső-Somogy, Külső-Somogy, Soproni-hegység, Szigetköz, Szekszárdi-dombság, Szentendrei-sziget, Tapolcai-medence, Tihanyi-félsziget, Tiszántúl, Tolnai-dombság, Velencei-hegység, Vértes, Villányi-hegység, Visegrádi-hegység, Zalai-dombság, Tokaji (Zempléni)-hegység;

Vízrajz: Balaton, Bodrog, Dráva, Duna, Fertő, Hernád, Hévízi-tó, Ipoly, Kis-Balaton, Körös, Maros, Mura, Rába, Sajó, Sió, Szamos, szegedi Fehér-tó, Szelidi-tó, Tisza, Tisza-tó, Velencei-tó, Zagyva, Zala;

Magyarország nemzeti parkjai, világörökségi helyszínei, régiói, megyéi, megyeszékhelyei

- A Kárpát-medence térségének földrajza, nagytájai
- Kárpátok kialakulása és részei
- Természeti erőforrások, táji és kulturális értékek a Kárpát-medence térségében
- A Kárpát-medence és környezete természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásainak rendszerezése, értékelése
- TOPOGRÁFIAI ISMERETEK:
Tájak, történelmi és néprajzi tájnevek: Bécsi-medence, Burgenland (Őrvidék), Csallóköz, Délvidék, Déli-Kárpátok, Erdély, Erdélyi-középhegység, Erdélyi-medence, Északkeleti-Kárpátok, Északnyugati-Kárpátok, Felvidék, Hargita, Kárpátalja, Kárpát-medence, Keleti-Kárpátok, Magas-Tátra, Székelyföld, Vajdaság, Vereckei-hágó;
Városok: Arad, Beregszász, Csíkszereda, Eszék, Kassa, Kolozsvár, Marosvásárhely, Munkács, Nagyvárad, Pozsony, Révkomárom, Szabadka, Székelyudvarhely, Temesvár, Újvidék, Ungvár
- Európa főbb országainak, országcsoportjainak, jellemző tájainak és térségeinek ismerete
- Európa fekvése, határai, tájai
- TOPOGRÁFIAI ISMERETEK
A földrész részei: Dél-Európa, Észak-Európa, Kelet-Európa, Kelet-Közép-Európa, Közép-Európa, Nyugat-Európa;
Egyéb földrajzi helyszínek: Alpok, Appenninek, Appennini-félsziget, Azori-szigetek, Balkán-félsziget, Balkán-hegység, Brit-szigetek, Cseh-medence, Ciprus, Dalmácia, Dinári-hegység, Duna-delta, Etna, Finn-tóvidék, Francia-középhegység, Genfi-tó, Germán-alföld, Holland-mélyföld, Izland, Kárpátok, Kelet-európai-síkság, Kréta, Lengyel-alföld, Lengyel-középhegység, Londoni-medence, Mont Blanc, Morva-medence, Német-középhegység, Párizsi-medence, Pennine-hegység (Pennine), Pireneusi (Ibériai)-félsziget, Pireneusok, Skandináv-félsziget, Skandináv-hegység, Szicília, Szilézia, Urál, Vezúv;
- *Vízrajz:* Adriai-tenger, Balti-tenger, Boden-tó, Dnyeper, Duna, Duna–Majna–Rajna vízi út, Ebro, Elba, Északi-tenger, Fekete-tenger, Földközi-tenger, La Manche, Ladoga-tó, Odera, Olt, Pó, Rajna, Rhône, Szajna, Száva, Temze, Vág, Visztula, Volga
- Európa országai, jelentős gazdasági és kulturális központjai
- Az Európai Unió
- Népeség- és településföldrajzi információk alapján jellemzőket fogalmaz meg, következtetéseket von le;
- Foglalkoztatási adatokat értelmez és elemez, következtetéseket von le belőlük;
- Bemutatja a nemzetközi szintű munkamegosztás és fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit;
- Ismeri a környezet- és a természetvédelem alapvető feladatait és lehetőségeit a földrajzi, környezeti eredetű problémák mérséklésében, megoldásában;

8. évfolyam

- Kontinensek, országok jellemzése
- Az egyes kontinensek tipikus tájainak ismerete
- A kontinens országainak, országcsoportjainak bemutatása
- Távoli népek, nemzetiségek jellegzetes szokásainak, kulturális sajátosságainak bemutatása
- Megnevez az egyes kontinensekre, országcsoportokra, meghatározó jelentőségű országokra jellemző társadalmi-gazdasági folyamatokat, ott előállított termékeket, szolgáltatásokat;

- Probléma- és értékközpontú megközelítéssel jellemzi Európa és az Európán kívüli kontinensek tipikus tájait, településeit, térségeit;
- Bemutatja a nemzetközi szintű munkamegosztás és fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit.
- TOPOGRÁFIAI ISMERETEK

Afrika

Szerkezeti egységek, tájak: Afrikai-árokrendszer, Atlasz, Kelet-afrikai-magasföld, Kilimandzsáró (Kilimandzsáró-csoport), Kongó-medence, Madagaszkár, Szahara, Teleki-vulkán; Száhel (öv)

Vízrajz: Csád-tó, Guineai-öböl, Kongó, Nílus, Szezi-csatorna, Tanganyika-tó, Viktória-tó, Vörös-tenger

Országok: Dél-afrikai Köztársaság, Egyiptom, Kenya, Marokkó, Nigéria

Városok: Alexandria, Fokváros, Johannesburg, Kairó

Amerika

A földrész részei: Észak-Amerika, Közép-Amerika, Dél-Amerika

Tájak: Alaszka, Amazonas-medence, Andok, Antillák, Appalache-hegység (Appalache), Brazíliaföld, Floridai-félsziget (Florida), Grönland, Guyanai-hegyvidék, Hawaii-szigetek, Kaliforniai-félsziget, Kordillerák, Labrador-félsziget (Labrador), Mexikói-fennsík, Mississippi-alföld, Mount St. Helens, Paraná-alföld, préri, Sziklás-hegység, Szilícium-völgy

Vízrajz: Amazonas, Colorado, Karib (Antilla)-tenger, Mexikói-öböl, Mississippi, Nagy-tavak, Niagara-vízesés, Panama-csatorna, Szt. Lőrinc-folyó

Országok: Argentína, Amerikai Egyesült Államok, Brazília, Kanada, Mexikó

Városok: Brazíliaváros, Buenos Aires, Chicago, Houston, Los Angeles, Mexikóváros, Montréal, New Orleans, New York, Ottawa, Rio de Janeiro, San Francisco, Washington DC

Ausztrália és Óceánia

Tájak: Ausztráliai-alföld, Nagy-Artézi-medence, Nagy-korallzátony, Nagy-Vízválasztó-hegység, Új-Guinea

Országok: Ausztrália, Új-Zéland

Városok: Canberra, Melbourne, Sydney, Wellington

Ázsia

A földrész meghatározó egységei, jelentős földrajzi helyszínek: Arab-félsziget, Csomolungma (Mt. Everest), Dekkán-fennsík, Dél-kínai-hegyvidék, Fudzsi, Fülöp-szigetek, Góbi, Himalája, Indokínai-félsziget, Japán-szigetek, Kaszpi-mélyföld, Kaukázus, Kínai-alföld, Kis-Ázsia, Koreai-félsziget, Közép-szibériai-fennsík, Krakatau, Nyugat-szibériai-alföld, Szibéria, Takla-Makán, Tibet, Tien-san, Turáni-alföld

Vízrajz: Aral-tó, Bajkál-tó, Boszporusz, Eufrátesz, Holt-tenger, Indus, Jangce, Japán-tenger, Jeges-tenger, Jenyiszej, Gangesz, Kaszpi-tenger, Ob, Perzsa-öböl (Perzsa (Arab)-öböl), Sárgafolyó, Tigris

Országok: Egyesült Arab Emírségek, Dél-Korea (Koreai Köztársaság), India, Indonézia, Irak, Irán, Izrael, Japán, Kazahsztán, Kína, Kuvait, Malajzia, Szaúd-Arábia

Városok: Bagdad, Hongkong, Isztambul, Jakarta, Jeruzsálem, Mekka, Peking, Sanghaj, Szingapúr, Szöul, Teherán, Tokió, Újdelhi

- Bemutatja a földrajzi övezetesség rendszerét, ismerteti az övezetek, övek kialakulásának okait és elhelyezkedésének térbeli jellemzőit;
- Összehasonlítja az egyes övezetek, övek főbb jellemzőit, törvényszerűségeket fogalmaz meg velük összefüggésben
- Példákat sorol a globalizáció mindennapi életünket befolyásoló folyamataira;
- Érveket fogalmaz meg a tudatos fogyasztói magatartás, a környezettudatos döntések fontossága mellett;
- Életkori sajátosságainak megfelelő helyzetekben alkalmazza pénzügyi ismereteit (pl. Egyszerű költségvetés készítése, valutaváltás, diákvállalkozás tervezése);
- Foglalkoztatási adatokat értelmez és elemez, következtetéseket von le belőlük.

8. HON-ÉS NÉPISMERET

5. évfolyam

- A diák ismerje meg, hogyan éltek nagyszülei, szülei.
- Tudja, hogy milyen épületekben folyt az eleink élet.
- Tudja ,hogy milyen szokásaik voltak, milyen hagyományokhoz tartották magukat.
- Tudjon szokásokat, hagyományokat felidézni
- Tudja, hogy milyen környezetben él.
- Ismerje környezetét, jelenlegi életterét.

9. KÉMIA

7. évfolyam

A kísérleti megfigyeléstől a modellalkotásig

- Megismeri egy egyszerű laboratórium felépítését, anyagait és eszközeit;
- Megkülönbözteti a kísérletet, a tapasztalatot és a magyarázatot;
- Egyszerű modelleket (golyómodellt) használ az anyagot felépítő kémiai részecskék modellezésére;
- Ismeri a halmazállapot-változásokat, konkrét példát tud mondani a természetből (légköri jelenségek) és a mindennapokból;
- Tudja, hogy a keverékek alkotórészeit az alkotórészek egyedi tulajdonságai alapján választhatjuk szét egymástól, ismer konkrét példákat az elválasztási műveletekre (pl. Bepárlás, szűrés, üleptetés);
- Megismeri néhány köznapi anyag legfontosabb tulajdonságait és az anyagok vizsgálatának egyszerű módszereit.

Kémiai alapismeretek

- Ismeri a természettudományos vizsgálatok során alkalmazott legfontosabb mennyiségeket és azok kapcsolatát;
- Képes egyszerű kísérletek elvégzésére és elemzésére az elemekkel, vegyületekkel és keverékekkel kapcsolatban;
- A részecskemodell alapján értelmezi az oldódást;
- Különbséget tesz elem, vegyület és keverék között;
- Tudja, hogy melyek az anyag fizikai tulajdonságai;
- Részecskeszemlélettel értelmezi az oldódás folyamatát és az oldatok összetételét;
- Példát mond a valódi oldatra és a kolloid oldatra.

Az atomok felépítése

- Különbséget tesz elemi részecske és kémiai részecske, valamint atom, molekula és ion között;
- Szöveges leírás vagy kémiai szimbólum alapján megkülönbözteti az atomokat, molekulákat és ionokat;
- Ismeri a legfontosabb elemek vegyjelét, illetve vegyületek képletét;
- Tudja, hogy az atom atommagból és elektronburokból épül fel;
- Fel tudja írni a kisebb atomok elektronszerkezetét a héjakon lévő elektronok számával (bohr-féle atommodell);
- Tudja, hogy az atom külső elektronjainak fontos szerep jut a molekula- és ionképzés során;

- Érti egyszerű molekulák kialakulását (H_2 , Cl_2 , O_2 , N_2 , H_2O , HCl , CH_4 , CO_2), és fel tudja írni a képletüket;
- Érti az egyszerű ionok kialakulását (Na^+ , K^+ , Mg^{2+} , Ca^{2+} , Al^{3+} , Cl^- , O^{2-}), és analógiás gondolkodással következtet az egy oszlopban található elemekből képződő ionok képletére;
- Érti az ionvegyületek képletének megállapítását;
- Ismeri a köznapis anyagok molekula- és halmazszerkezetét (hidrogén, oxigén, nitrogén, víz, metán, szén-dioxid, gyémánt, grafit, vas, réz, nátrium-klorid);
- Érti, hogy az atomok és ionok között jellemzően erősebb, a molekulák között gyengébb kémiai kötések alakulhatnak ki.

8. évfolyam

Az anyagok szerkezete és tulajdonságai

- Különbséget tesz elemi részecske és kémiai részecske, valamint atom, molekula és ion között;
- Szöveges leírás vagy kémiai szimbólum alapján megkülönbözteti az atomokat, molekulákat és ionokat;
- Ismeri a legfontosabb elemek vegyjelét, illetve vegyületek képletét;
- Tudja, hogy az atom atommagból és elektronburokból épül fel;
- Fel tudja írni a kisebb atomok elektronszerkezetét a héjakon lévő elektronok számával (bohr-féle atommodell);
- Tudja, hogy az atom külső elektronjainak fontos szerep jut a molekula- és ionképzés során;
- Érti egyszerű molekulák kialakulását (H_2 , Cl_2 , O_2 , N_2 , H_2O , HCl , CH_4 , CO_2), és fel tudja írni a képletüket;
- Érti az egyszerű ionok kialakulását (Na^+ , K^+ , Mg^{2+} , Ca^{2+} , Al^{3+} , Cl^- , O^{2-}), és analógiás gondolkodással következtet az egy oszlopban található elemekből képződő ionok képletére;
- Érti az ionvegyületek képletének megállapítását;
- Ismeri a köznapis anyagok molekula- és halmazszerkezetét (hidrogén, oxigén, nitrogén, víz, metán, szén-dioxid, gyémánt, grafit, vas, réz, nátrium-klorid);
- Érti, hogy az atomok és ionok között jellemzően erősebb, a molekulák között gyengébb kémiai kötések alakulhatnak ki.

A kémiai reakciók

- A részecskemodell alapján értelmezi az egyszerű kémiai reakciókat;
- Ismeri a kémiai reakciók végbemenetelének legalapvetőbb feltételeit (ütközés, energia);
- Ismeri a köznapis élet szempontjából legalapvetőbb kémiai reakciókat (pl. Égési reakciók, egyesülések, bomlások, savak és bázisok reakciói, fotoszintézis);
- Ismeri sav-bázis indikátorokat, érti felhasználásuk jelentőségét;
- Ismeri a katalizátor fogalmát, érti a katalizátorok működési elvének lényegét;
- Ismeri a korrózió fogalmát és a fémek csoportokba sorolását korrózióállóságuk alapján, érti a vas korróziójának lényegét, valamint a korrózióvédelem módjait.

Kémia a természetben + az anyagok átalakítása

- Megérti és példákkal szemlélteti az emberi tevékenység és a természeti környezet kölcsönös kapcsolatát kémiai szempontok alapján;
- Ismeri természeti környezetének, azon belül a légkörnek, a kőzetburoknak, a természetes vizeknek és az élővilágnak a legalapvetőbb anyagait;
- Érti a globális klímaváltozás, a savas esők, az ózonréteg károsodásának, valamint a szmogoknak a kialakulását és emberiségre gyakorolt hatását;
- Kiselőadás keretében beszámol egy, a saját települését érintő környezetvédelmi kérdés kémiai vonatkozásairól;
- Azonosítja és példákat hoz fel a környezetében előforduló leggyakoribb, levegőt, vizet és talajt szennyező forrásokra;

	<p>A szöveg néhány részletében a poétikai eszközök felismerése, szerepük értelmezése: verselés, szóképek, alakzatok</p> <p>Alapvető verstani és műfaji fogalmak megismerése, alkalmazása a mű bemutatásakor</p> <p>Fogalmak: verses epika, elbeszélő költemény;</p> <p>ütemhangsúlyos verselés, verssor; felező tizenkettes, páros rím; hasonlat, metafora, megszemélyesítés; párhuzam, ellentét</p>
III. Szülőföld, táj	<p>Petőfi Sándor: Szülőföldemen</p> <p>Petőfi Sándor: Az alföld</p> <p>Petőfi Sándor: Úti levelek (részlet)</p> <p>Nagy László: Balatonparton</p> <p>Weöres Sándor: Tájkép</p> <p>Fogalmak: hagyomány, napló, személyesség, tájleírás, téma, útleírás</p>
IV. Prózai nagyepika – Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk	<p>A cselekményben megjelenő élethelyzetek, erkölcsi konfliktusok azonosítása, véleményalkotás</p> <p>A cselekmény főbb fordulópontjainak felismerése</p> <p>Egyes szereplők jellemzése</p> <p>Főbb helyszínek, térbeli viszonyok azonosítása</p> <p>Fogalmak: Az epikai mű szerkezete: előkészítés, cselekmény, fordulat, bonyodalom, tetőpont, megoldás, végkifejlet, helyszín, főszereplő, mellékszereplő</p>
V. Egy szabadon választott magyar mese- vagy ifjúsági regény elemzése	<p>A cselekményben megjelenő élethelyzetek, erkölcsi konfliktusok azonosítása, véleményalkotás</p> <p>A cselekmény főbb fordulópontjainak felismerése</p> <p>Egyes szereplők jellemzése</p> <p>Főbb helyszínek, térbeli viszonyok azonosítása</p>
VI. Memoriter	<p>Weöres Sándor: Ó, ha cinke volnék</p> <p>Petőfi Sándor: János vitéz (részletek)</p> <p>Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem</p> <p>Arany János: Rege a csodaszarvasról (részlet)</p> <p>Arany János: Családi kör (részlet)</p>

6. évfolyam

Témakör	Tartalmak
I. Hősök az irodalomban	<p><i>Hagyomány és irodalom</i></p> <p>Arany János: Mátyás anyja</p> <p>Arany János: A walesi bárdok</p> <p>Hősök-mondák:</p> <p>Beckó vára vagy Csörsz árka</p> <p>Szent László legendája vagy Lehel kürtje</p> <p>Kittenberger Kálmán: Oroszlánvadászataimból (részlet) vagy Széchenyi Zsigmond: Csui (részlet)</p> <p>Torna vára (Felvidék) vagy Tordai hasadék (Erdély) vagy A Lendvai vár (Muravidék) vagy délvidéki Mátyás-mondák</p>

	<p><i>Irodalom és mozgókép</i> Fazekas Mihály: Lúdas Matyi Az olvasott szöveg szereplőiről, a megjelenített élethelyzetekről szóban és írásban vélemény megfogalmazása A hősiesség különböző példáit kifejező szövegek megértése és összehasonlítása A különböző korokban és műfajokban megjelenő témák nyelvi formáinak elkülönítése A különböző korszakokban született szövegek nyelvi eltéréseinek összevetése Az irodalmi szövegek keletkezéséhez, megértéséhez, tartalmához kapcsolódó történelmi, földrajzi kérdések Fogalmak: próbatétel, ismétlődő motívum, időmértékes verselés, vándortéma; daktilus, spondeus, hexameter; epigramma, ballada, vígballada, népballada, műballada, balladai homály, kihagyás</p>
<p>II. Arany János: Toldi</p>	<p>Az elbeszélő költemény műfaji jellemzőinek felismerése, értelmezése a mű vonatkozásában Az alkotás néhány stíluselemének megfigyelése (pl. verselés, szóképek, alakzatok) A mű erkölcsi kérdésfelvetéseinek (bűn, bosszú, megtisztulás, testvérvizsoly stb.) megtárgyalása Az elbeszélői szerepek (narráció, költői kiszólások, rokonszenv) felismerése, értelmezése a jelentésteremtésben Fogalmak: verses epika, elbeszélő költemény; s, előhang, epizód, késleltetés; allegória; fokozás, túlzás, megszólítás</p>
<p>III. Szeretet, hazaszeretet, szerelem, táj</p>	<p>Bibliai történetek Mária és József története Jézus tanítása a gyermekekről (karácsonyi ünnepkör) Kölcsey Ferenc: Himnusz Vörösmarty Mihály: Szózat Petőfi Sándor: Honfidal Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem Petőfi Sándor: Reszket a bokor, mert... Radnóti Miklós: Bájoló Az olvasott szöveg szereplőinek érzelmeiről, gondolatairól, az élethelyzetekről vélemény megfogalmazása szóban és írásban A szeretet, szerelem, hazaszeretet különböző példáit kifejező szövegek megértése és összehasonlítása A téma megjelenítését különböző korokban és műfajokban szolgáló nyelvi formák elkülönítése lírai és prózai szövegekben A különböző korokban és műfajokban megjelenő témák nyelvi formáinak elkülönítése A szövegek összevetése a keletkezésükhöz, megértésükhöz, tartalmukhoz kapcsolódó valós helyszínek különböző korokból származó képi ábrázolásaival Fogalmak: líra, lírai alany, lírai én, téma, motívum; versforma, rímszerkezet, keresztrím, alliteráció; dal, népdal</p>

IV. Prózai nagyepika – Gárdonyi Géza: Egri csillagok	A cselekményben megjelenő élethelyzetek, erkölcsi konfliktusok azonosítása, véleményalkotás A cselekmény fordulópontjainak összekapcsolása a műfaj jellegzetességeivel A főbb szereplők kapcsolatának értelmezése Szövegalkotás az egyes szereplők nézőpontjának megjelenítésével Fogalmak: történelmi regény, elbeszélő, időszerkezet, több szálon futó cselekmény, jellemek
V. Egy szabadon választott világirodalmi ifjúsági regény	Daniel Defoe: Robinson Crusoe vagy Antoine de Saint-Exupéry: A kis herceg A cselekményben megjelenő élethelyzetek, erkölcsi konfliktusok azonosítása, véleményalkotás A cselekmény fordulópontjainak összekapcsolása a műfaj jellegzetességeivel A főbb szereplők kapcsolatának értelmezése A szereplők közötti kapcsolatok vizuális megjelenítése analóg vagy digitális médiumban Szövegalkotás az egyes szereplők nézőpontjának megjelenítésével Fogalmak: A korábban tanult poétikai fogalmak alkalmazása a választott regénynek megfelelően
VI. Memoriter	Arany János: A walesi bárdok (részlet) Arany János: Toldi (részletek) Kölcsey Ferenc: Himnusz (1-2. vsz.) Vörösmarty Mihály: Szózat (1. és 2. vsz.+13.,14. vsz.)

7. évfolyam

Témakör	Tartalmak
I. Korok és portrék A) A középkor	István király intelmei Imre herceghez (részletek) Az európai kultúra kialakulásának megismerése Fogalmak: középkor, román stílus, gótika, egyházi kultúra, lovagi kultúra, lovagi erények, trubadúrok, intelem (parainesis), kódex, iniciálé, miniatűr
B) Reneszánsz, humanizmus, reformáció	Mesék Mátyás királyról: Hogyan került holló Mátyás király címerébe? (Kóka Rozália gyűjtése alapján) Janus Pannonius: Pannonia dicsérete Balassi Bálint: Egy katonaének

	<p>Balassi Bálint: Hogy Juliára találja, így köszöne néki A reneszánsz világgép értelmezés A reformáció és az anyanyelvi kultúra összefüggésének felismerése A reneszánsz irodalom alkotóinak, műfajainak, jellegzetes motívumainak megismerése Irodalom és színház vagy film kapcsolata A reneszánsz dráma Shakespeare: Szentivánéji álom vagy Romeo és Júlia A reneszánsz drámaváltozatok elkülönítése Egy adott mű különböző művészeti ágakban és médiumokban megjelenő adaptációjának összehasonlítása Fogalmak: reneszánsz, humanizmus, reformáció, könyvnyomtatás, vitézi élet, életkép, dal, epigramma, dráma, vígjáték (komédia)</p>
<p>C) Irodalmunk a 17-18. században</p>	<p>Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek: I./1-21.versszak) Mikes Kelemen: Törökországi levelek (részletek) A nemzeti hagyományunk szempontjából szimbolikus irodalmi szövegeink A barokk jellegzetes műfajainak és stílusjegyein A hazaszeretet megjelenése a korszak művészetében Fogalmak: kuruc kor, toborzódal, bujdosóének, siratóének, levél, emlékirat</p>
<p>D) Klasszicizmus és romantika</p>	<p>Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez Berzsenyi Dániel: Levéltöredék barátnémhoz Kölcsey Ferenc: Huszt Kölcsey Ferenc: Emléklapra Kölcsey Ferenc: Himnusz Kölcsey Ferenc: Parainesis (részletek) Vörösmarty Mihály: Szózat Vörösmarty Mihály: Ábránd Petőfi Sándor: Szabadság, szerelem Petőfi Sándor: Nemzeti dal Petőfi Sándor: Szeptember végén Arany János: A fülemile Arany János: A tölgyek alatt vagy Epilógus Jókai: A huszti beteglátogatók Jókai Mór: A nagyenyedi két fűzfa Mikszáth Kálmán: A néhai bárány Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője vagy A két koldusdiák Az irodalmi szövegekben megfogalmazott közösségi és egyéni erkölcsi dilemmák felismerése, megvitatása Lírai szövegek poétikai-retorikai-stilisztikai elemzése Alapvető lírapoétikai szakterminusok bevezetése (lírai én, lírai én pozíciói; hangulati líra, gondolati líra, közösségi líra; helyzetdal, életkép, megszólító vers) Alapvető hangulatok, beszélői attitűdök, modalitások felismerése: pl. vidám, könnyed, humoros, ironikus,</p>

	<p>emelkedett, fennkölt, meghitt, idilli</p> <p>Néhány alapvető lírai műfaj jellemző darabjának megismerése (pl.: dal, himnusz, epigramma, óda)</p> <p>Alapvető szóképek felismerése: hasonlat, megszemélyesítés, metafora</p> <p>A novella és a regény műfaji sajátosságai felismerése</p> <p>Novellákat és regények különböző szempontok szerinti (téma, A kisépikai és a nagyepikai alkotások különbségeinek felismerése (cselekmény, szereplők, helyszínek, tematikus fókusz, stb.)</p> <p>Fogalmak: romantika; közösségi emlékezet, önazonosság; szállóige, szónoklat, humor, óda, elégia, dal, himnusz, epigramma, kisépika, anekdota, novella, elbeszélés</p>
II. Magyar vagy világirodalmi ifjúsági regény	<p>Jules Verne: Kétévi vakáció vagy</p> <p>Tonke Dragt: Levél a királynak vagy</p> <p>Mándy Iván: Az enyedi diák vagy</p> <p>Csukás István: Vakáció a halott utcában</p> <p>A cselekményben megjelenő élethelyzetek, konfliktusok azonosítása, véleményalkotás</p> <p>A cselekmény ismertetése az elbeszélés időkezelésének megfigyelésével (pl. egyenes vagy fordított időrend, késleltetés, összefoglalás, időbeli ugrások, stb.)</p> <p>Az elbeszélte világ főbb jellemzőinek összefoglalása (pl. realista, romantikus, varázslatos, egy- vagy többszintű világ)</p> <p>Fogalmak: történet és elbeszélés, előre- és visszautalás, késleltetés, epizód, jelenet, leírás, kihagyás</p>
VI. Memoriter	<p>Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez</p> <p>Kölcsey Ferenc: Himnusz – teljes szöveg</p> <p>Kölcsey Ferenc: Huszt</p> <p>Kölcsey Ferenc: Emléklapra</p> <p>Vörösmarty Mihály: Szózat – teljes szöveg</p> <p>Petőfi Sándor: Nemzeti dal</p> <p>Petőfi Sándor: Szabadság, szerelem</p> <p>Petőfi Sándor: Szeptember végén</p>

8. évfolyam

Témakör	Tartalmak
<p>I. Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század első felében</p> <p>A) Líra a 20. század első felének magyar irodalmában</p>	<p>Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én...</p> <p>Ady Endre: Őrizem a szemed</p> <p>Ady Endre: Üzenet egykori iskolámba</p> <p>Babits Mihály: Ádáz kutyám</p> <p>Kosztolányi Dezső: Mostan színes tintákról álmodom</p> <p>Juhász Gyula: Milyen volt...</p> <p>Dsida Jenő: Hálaadás</p> <p>József Attila: Rejtelmek</p>

<p>B) Epika a 20. század első felének magyar irodalmában</p> <p>C) „Vérző Magyarország” – Trianon a magyar irodalomban</p>	<p>József Attila: Kertész leszek József Attila: Születésnapomra Reményik Sándor: Templom és iskola Áprily Lajos: Március Radnóti Miklós: Nem tudhatom A 20. század első felében megjelenő művelődéstörténeti és irodalmi programok bemutatása Az irodalmi szövegekben megfogalmazott közösségi és egyéni erkölcsi dilemmák felismerése, megvitatása Lírai szövegek poétikai-retorikai-stilisztikai elemzése Alapvető lírapoétikai szakterminusok alkalmazása Alapvető hangulatok, beszélői attitűdök, modalitások felismerése Szóképek felismerése: hasonlat, megszemélyesítés, metafora, metonímia, szinesztézia, szimbólum Fogalmak: metonímia, szimbólum; anafora</p> <p>Kós Károly: Az országépítő (részlet) Karinthy Frigyes: Röhög az egész osztály Móricz Zsigmond: Pillangó vagy Légy jó mindhalálig Herczeg Ferenc: Pro libertate (részlet) Tamási Áron: Ábel a rengetegben (részlet) Nyirő József: Uz Bence (részlet) A 20. század elejének epikai sokszínűsége, pl.: történelmi regény, idill, iskolaregény, fejlődésregény; népies regény; paródia; lírai novella, realista novella Novellák és regényrészletek szövegközpontú elemzése A novella és az elbeszélés műfaji sajátosságainak felismertetése Kisepikai és nagyepikai alkotások különbségei (cselekmény, szereplők, helyszínek, tematikus fókusz) Fogalmak: kisepika, novella, elbeszélés, iskolaregény, fejlődésregény; népies regény; humor, paródia; lírai novella, realista novella, aforizma</p> <p>Reményik Sándor: Mi a magyar? A történelmi tragédia megjelenése irodalmi alkotásokban Egyes olvasott szövegek jellegzetes poétikai-retorikai alakzatainak megfigyelése Fogalmak: békediktátum, elcsatolás, nemzeti trauma, nemzeti érzés, Kárpát-medencei magyarság, nacionalizmus, patriotizmus</p>
<p>II. Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század második felében</p> <p>A) Líra a 20. század második felének magyar irodalmában</p>	<p>Szabó Lőrinc: Tücsökzene (részletek) Nagy László: Ki viszi át a Szerelmet Weöres Sándor: A társ Kányádi Sándor: Két nyárfa Kányádi Sándor: Öreg iskola ünnepére Wass Albert: Üzenet haza (részlet)</p>

<p>B) Epika a 20. század második felének magyar irodalmában</p> <p>C) Dráma a 20. század második felének magyar irodalmában</p>	<p>A lírai nyelvhasználat sajátosságai Alapvető hangulatok, beszélői attitűdök, modalitások felismerése Néhány lírai műfaj jellemzőinek megismerése (lírai önéletrajz, népies dal) Szóképek, alakzatok felismerése Fogalmak: lírai önéletrajz, népies dal</p> <p>Sütő András: Anyám könnyű álmot ígér (részlet) Tamási Áron: Bölcső és bagoly (részlet) Örkény István: Egyperces novellák (részletek) A történetmesélés egyszerűbb formái A 20. század második felének epikai sokszínűsége, pl.: lírai szociográfia, egypercesek Novellák és regényrészletek szövegközpontú elemzése Az egyperces novella műfaji sajátosságainak felismertetése Önéletrajzi ihletettség a 20. század második felének epikájában A groteszk megjelenése a korszak irodalmában Fogalmak: egyperces, groteszk, humor</p> <p>Irodalom és színház vagy mozgókép Egy szabadon választott drámai alkotás A színpadi hatáskeltés eszközeinek vizsgálata</p>
<p>III. A 20. századi történelem az irodalomban (világháborúk, holokauszt, romaholokauszt, a kommunista diktatúra áldozatai, 1956)</p>	<p>A drámai döntési helyzetek, motivációk, konfliktusok felismerése, vizsgálata, megvitatása A dráma cselekményének megértése, rekonstruálása szerkezeti vázlat segítségével A komikum, a humor tartalmi és nyelvi jellemzőinek megismerése A monológ és a dialógus szerepének megkülönböztetése Drámarészletekből drámaegész kibontása Fogalmak: dráma mint műnem, tragédia, komédia, színház; a drámai szerkezet, alapszituáció, bonyodalom, konfliktus, tetőpont, megoldás; monológ, dialógus, tér- és időviszonyok; drámai szerepkörök, szereplők rendszere, jellemtípus Irodalom és mozgókép Szabó Magda: Abigél Pilinszky János: Francia fogoly (részlet) Choli Daróczi József: Dal Irodalom és mozgókép George Orwell: Allatfarm Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnokságról (részlet) A történelmi traumák megjelenése az irodalmi alkotásokban Diktatúrák és áldozatok, erkölcsi dilemmák és konfliktusok ábrázolása a hatalom és a kiszolgáltatott egyének között. Az irodalmi művek alapján az egyes emberek erkölcsi felelőssége Egyes olvasott szövegek jellegzetes poétikai-retorikai</p>

	alakzatainak megfigyelése Fogalmak: jellemfejlődés, szolidaritás, holokauszt, koncentrációs tábor, diktatúra, forradalom, szovjet megszállás, emigráció, emigráns irodalom
IV. Szórakoztató irodalom	Agatha Christie egy Poirot-novellája Az eddigi irodalmi ismeretek felelevenítése és alkalmazása a választott mű értelmezésében Fogalmak: szórakoztató irodalom, manipuláció és hitelesség, krimi, detektívregény
V. Memoriter	Ady Endre: Őrizem a szemed (részlet) Reményik Sándor: Templom és iskola (részlet) József Attila: Születésnapomra (részlet) József Attila: Mama Radnóti Miklós: Nem tudhatom (részlet) Kányádi Sándor: Két nyárfa (részlet)

11. MAGYAR NYELV

5. évfolyam

Témakör	Tartalmak
I. A kommunikáció alapjai	A jelek világa A kommunikáció fogalma, tényezői A kommunikáció nem nyelvi jelei A kommunikációs kapcsolat A beszélgetés Fogalmak: természetes jelek, mesterséges jelek, jelrendszerek, feladó, címzett, üzenet, kód, csatorna, beszédhelyzet, arcjáték, gesztusok, testhelyzet, külső megjelenés, térköz; hangsúly, hanglejtés, tempó, hangerő, szünet, csend; megszólítás, bemutatkozás, bemutatás, kérdés, kérés
II. Helyesírás, nyelvhelyesség játékosan	Hang és betű, az ábécé Betűrend, elválasztás Helyesírásunk alapelvei: a kiejtés elve Helyesírásunk alapelvei: a szóelemzés elve Helyesírásunk alapelvei: a hagyomány elve Helyesírásunk alapelvei: az egyszerűsítés elve Fogalmak: hang és betű, ábécé, helyesírási alapelv (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés elve) elválasztás, helyes kiejtés, nyelvi normáknak megfelelő mondatalkotás, határozóragok megfelelő használata

<p>III. Állandósult szókapcsolatok</p>	<p>Szólások Szóláshasonlatok Közmondások Szállóigék Köznyelvi metaforák Fogalmak: állandósult szókapcsolat, szólás, szóláshasonlat, közmondás, szállóige, köznyelvi metaforák</p>
<p>IV. A nyelvi szintek: a beszédhang, a fonéma, a szóelemek, a szavak, az összetett szavak</p>	<p>Hangképzés, fonéma A magánhangzók csoportosítása Magánhangzótörvények: Hangrend Illeszkedés Mássalhangzótörvények: Részleges hasonulás Írásban jelöletlen és jelölt teljes hasonulás Összeolvadás Rövidülés Kiesés Szavak szerkezete: Egyszerű és összetett szavak Szótó és toldalékok A képző, a jel, a rag A beszédhangok képzésének megismerése, csoportosításának alapjai A szavak szerkezetének felismerése A főbb szóelemek és funkciójuk (képző, jel, rag) felismerése, elkülönítése A szavak jelentésbeli és pragmatikai szerepének megfigyelése a kommunikációban Az alapszófajok (ige, főnév, melléknév, számnév, névmás) felismerése Fogalmak: beszédhang, fonéma, magánhangzó, mássalhangzó, hangkapcsolódási szabályszerűségek, szó, szóelem, egyszerű szó, összetett szó</p>
<p>V. Hangalak és jelentés</p>	<p>Egyjelentésű szavak Többjelentésű szavak Azonos alakú szavak Rokon értelmű szavak Ellentétes jelentésű és hasonló alakú szavak Hangutánzó, hangulatfestő szavak A hangalak és a jelentés kapcsolatának, illetve a jelentésmezőnek a felismerése Az egyjelentésű, a többjelentésű, az azonos alakú, az ellentétes jelentésű szavak, a rokon értelmű szavak, a hasonló</p>

	alakú szavak, a hangutánzó és a hangulatfestő szavak jelentése, felismerése Fogalmak: egyjelentésű, többjelentésű, hasonló alakú, ellentétes jelentésű, hangutánzó, hangulatfestő szavak, jelentésmező
VI. Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban	Szöveghű, értő szövegolvasás Különböző megjelenésű és típusú szövegek megértése és alkotása Reflektálás a szöveg tartalmára Olvasási stratégiák alkalmazása Digitális és/vagy nyomtatott szótárak használata Fogalmak: elbeszélés, leírás,

6. évfolyam

Témakör	Tartalmak
I. Könyv- és könyvtárhasználat, a kultúra helyszínei	A hagyományos és digitális könyv- és könyvtárhasználat Sajtótermékek jellemző jegyei A könyvtárak típusai és jellemzői Fogalmak: könyvtár, katalógus, digitális adattárak, múzeum, kiállítás, gyűjtemény, sajtó, folyóirat, rovat, célcsoport, könyvismertetés
II. Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben: a mondatokban és a szövegben. A szófajokhoz kapcsolódó helyesírási, nyelvhelyességi, szövegalkotási, szövegértési tudnivalók	Szóelemek, szófajok Az ige fogalma Az igeidők Az igemódok Az ige ragozása A leggyakoribb igeképzők Az igék helyesírása A határozószó A főnév Személynevek és helyesírásuk A földrajzi nevek és helyesírásuk Az állatnevek, égitestek, márkanevek és helyesírásuk Az intézménynevek, címek, díjak és helyesírásuk A melléknév A melléknévek helyesírása A számnév A számnév helyesírása A névmások A személyes és birtokos névmás A kölcsönös és visszaható névmás A mutató és kérdő névmás A vonatkozó, határozatlan és általános névmás Az igenevek: A főnévi igenév A melléknévi igenév

	<p>A határozói igenév Viszonyyszók, mondatszók Fogalmak: szó, szóelem, szófajok: ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó, igenevek, névmások, viszonyyszók, mondatszók</p>
<p>III. Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban</p>	<p>Felelet, szóbeli beszámoló, vázlat A leírás Az elbeszélésA párbeszéd A levél (hagyományos, elektronikus) A plakát, a meghívó A jellemzés Szövegtípusok I. (feleletterv, felelet, szóbeli beszámoló, vázlat) jellemzőinek felismerése, alkalmazása Szövegtípusok II. (elbeszélés, leírás, jellemzés, könyvismertetés, hagyományos levél, elektronikus levél: e-mail) jellemzőinek felismerése, alkalmazása Szövegtípusok III. (plakát, meghívó) jellemzőinek felismerése, alkalmazása Helyesírási és a szövegtípusoknak megfelelő alapvető szövegszerkesztési szabályok ismerete Fogalmak: feleletterv, felelet, szóbeli beszámoló, vázlat, jellemzés, levél, elektronikus levél, plakát, meghívó, könyvismertető</p>

7. évfolyam

Témakör	Tartalmak
<p>I. A kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése</p>	<p>Kommunikáció szóban és írásban Alkalmi beszéd, ünnepi beszéd, köszöntő Hozzászólás, felszólalás, kiselőadás Vita és érvelés Kommunikációs zavar A tömegkommunikáció szerepe, feladatai, tájékoztató és véleményközlő műfajai Reklám, hirdetés, apróhirdetés Fogalmak: tömegkommunikáció, kommunikációs zavar, vélemény, vita, érv, cáfolat, hozzászólás, felszólalás, alkalmi beszéd</p>
<p>II. Mondat a szövegben – az egyszerű mondat részei, az alá- és mellérendelő szószerkezetek, a szóösszetételek</p>	<p>A mondat a szövegben, a mondatok csoportosítása Az állítmány Az alany A tárgy Határozók Hely-, idő-, állapot- és módhatározó Eszköz-, társ-, részes-, ok-, cél-és állandó határozó A jelzők</p>

	<p>Minőség-, mennyiség-, birtokos és értelmező jelző)</p> <p>A mellé- és alárendelő szószerkezet</p> <p>Az egyszerű mondat szerkezete</p> <p>Az egyszerű mondat helyesírása</p> <p>Szóképzés</p> <p>Alárendelő szóösszetételek</p> <p>Mellérendelő szóösszetételek</p> <p>Fogalmak: egyszerű szó, összetett szó, mondatrészek, szószerkezetek (alárendelő: alanyos, tárgyas, határozós, jelzős; mellérendelő: kapcsolatos, ellentétes, választó, magyarázó, következtető); szóösszetétel, szóképzés, szórend</p>
<p>III. A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, ritkább szóalkotási módok – játékos feladatokkal</p>	<p>A köznyelv és csoportnyelvek</p> <p>Nyelvjárások</p> <p>Ritkább szóalkotási módok</p> <p>Mozaikszók, ikerszók és szórövidülések</p> <p>Fogalmak: irodalmi nyelv, köznyelv, nyelvjárás, csoportnyelv, ifjúsági nyelv, jelnyelv</p>
<p>IV. Könyvtárhasználat</p>	<p>A szövegek sajátosságainak megfigyeltetése, főbb fajtáinak tudatosítása: lineáris és nem lineáris, hagyományos és digitális szövegek</p> <p>Digitális és/vagy nyomtatott szótárak használata</p> <p>Fogalmak: szöveg, hagyományos szöveg, digitális szöveg, lineáris szöveg, nem lineáris szöveg</p>

8. évfolyam

Témakör	Tartalmak
<p>I. Készüljünk a felvétélire (félévkor anyanyelvvi ismereteket záró felméréssel kel értékelni)</p>	<p>A tanult hangtani, alaktani ismeretek megfigyeltetése és felismerése a szavakban</p> <p>A szófajok és mondatfajták megfigyeltetése és felismerése a szövegben</p> <p>Az állandósult szókapcsolatok, a szólások, a közmondások, a szállóigék értelmezése</p> <p>Szóbeli és írásbeli fogalmazási készség</p> <p>Reflektálás a szöveg tartalmára</p> <p>Kreatív írás felmérés</p> <p>Helyesírás</p> <p>A megtanult szövegtípusok jellemzőinek felismerése és alkalmazása</p>
<p>II. Szövegértés és szövegalkotás</p>	<p>A szöveg megszerkesztettsége, szerkezeti egységei</p> <p>Szövegtípusok és műfaji, retorikai, stilisztikai jellemzői</p> <p>Az érv és a cáfolat</p> <p>Különbféle megjelenésű és típusú szövegek megértése és alkotása</p> <p>A szövegtípusok műfaji, retorikai és stilisztikai jellemzőinek</p>

	megismerése, áttekintése Fogalmak: elbeszélés, leírás, jellemzés, érvelés, cáfolat
III. Összetett mondat a szövegben	A mellérendelő összetett mondat Az alárendelő összetett mondatok A sajátos jelentés tartalmú mellékmondat Az összetett mondat helyesírása Az idézés A mondatfajták felismerése a közlési szándék és szerkezet szerint Az összetett mondatok típusai Alárendelő és mellérendelő összetett mondatok elkülönítése Központosítás az összetett mondatban Az idézés szabályai Fogalmak: összetett mondat, alárendelés, mellérendelés, logikai viszonyok; idézet, idézés
IV. Nyelvtörténet, a nyelvrokonság kérdései - játékosan	A nyelvek osztályozása nyelvtípusok szerint Nyelvünk eredete, rokonsága Nyelvtörténet, nyelvemlékek Nyelvújítás a nyelvújítás és a nyelvújítók néhány szóalkotási módjai a magyar nyelv eredete, a nyelvrokonság hipotézisei Fogalmak: rovásírás, nyelvemlék, nyelvújítás, nyelvcsalád, nyelvrokonság, jövevényszó

12. MATEMATIKA

7. évfolyam

Halmazok, számhalmazok

- Elemeket halmazba rendez több szempont alapján;
- Részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol;
- Számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázol;
- Véges halmaz kiegészítő halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezi és ábrázolja konkrét esetekben;

Ismeri a racionális számokat, tud példát végtelen nem szakaszos tizedes törtre

- Igaz és hamis állításokat fogalmaz meg;
- Tanult minták alapján néhány lépésből álló bizonyítási gondolatsort megért és önállóan összeállít;
- A logikus érvelésben a matematikai szaknyelvet következetesen alkalmazza társai meggyőzésére;
- Összeszámlálási feladatok megoldása során alkalmazza az összes eset áttekintéséhez szükséges módszereket;
- Konkrét szituációkat szemléltet gráfok segítségével.

Matematikai logika, kombinatorika, gráfok

- Igaz és hamis állítások felismerése, önálló megfogalmazása

- A matematikai logika egyszerű, a korosztály számára érthető szakkifejezéseinek ismerete és használata
- Egyszerű stratégiai és logikai játékok
- Konkrét helyzethez kötött sorba rendezési problémák megoldása kör mentén is
- Konkrét helyzethez kötött kiválasztási problémák megoldása a sorrend figyelembevételével és anélkül
- Az összes eset összeszámlálása során rendszerezési sémák használata: táblázat, ágrajz, szisztematikus felsorolás
- Gráfok alkalmazása konkrét szituációk szemléltetésére
Számelméleti ismeretek, hatvány, négyzetgyök
- Ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat; el tudja készíteni összetett számok prímtényező felbontását 1000-es számkörben;
- Meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét;
- Pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványát kiszámolja;
- Négyzetszámok négyzetgyökét meghatározza.
Arányosság, százalékszámítás
- Ismeri a százalék fogalmát, gazdasági, pénzügyi és mindennapi élethez kötődő százalékszámítási feladatokat megold;
- Idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és űrtartalom mértékegységeket átvált helyi értékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszerűség szerint.
Szöveges feladatok előkészítése
- Egyszerű betűs kifejezésekkel összeadást, kivonást végez, és helyettesítési értéket számol;
- Egy- vagy kéttagú betűs kifejezést számmal szoroz, két tagból közös számtényezőt kiemel;
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold.
Szöveges feladatok
- Matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- Gazdasági, pénzügyi témájú egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- Gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségeknél becslést végez.
A függvény fogalmának előkészítése
- Konkrét halmazok elemei között megfeleltetést hoz létre;
- Értéktáblázatok adatait grafikusan ábrázolja;
- Egyszerű grafikonokat jellemez.
Síkbeli alakzatok
- Ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma;
- Ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet;
- Ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat;
- A háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- Meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét;
- Ismeri a Pitagorasz-tételt és alkalmazza számítási feladatokban;
- Ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között.
Transzformációk, szerkesztések
- Megszerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükrképét;
- Geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszt több adott feltételnek megfelelő ábrát;
- Felismeri a kicsinyítést és a nagyítást hétköznapi helyzetekben;

- ismer és használ dinamikus geometriai szoftvereket, tisztában van alkalmazási lehetőségeikkel.
Térgeometria
- A kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla hálóját elkészíti;
- Testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján;
- Ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló;
- Egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti;
- Ismeri a gömb tulajdonságait;
- A kocka, a téglatest, a hasáb, a gúla, a gömb tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában.
Leíró statisztika
- Értelmezi a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztja, és az ábrát elkészíti;
- Adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol hagyományos és digitális eszközökkel is;
- Különböző típusú diagramokat megfeleltet egymásnak;
- Megadott szempont szerint adatokat gyűjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg;
- Konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a középső adatot (medián), és ezeket összehasonlítja.
Valószínűség-számítás
- Valószínűségi játékokat, kísérleteket végez, ennek során az adatokat tervszerűen gyűjti, rendezi és ábrázolja digitálisan is;
- Valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteleket, játékában stratégiát követ;
- Ismeri a gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmát. Ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.
- A gyakoriság és relatív gyakoriság ismerete és alkalmazása a kísérletezés során

8. évfolyam

Halmazok, számhalmazok

- Elemeket halmazba rendez több szempont alapján;
- Részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol;
- Számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázol;
- Véges halmaz kiegészítő halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezi és ábrázolja konkrét esetekben;
- Ismeri a racionális számokat, tud példát végtelen nem szakaszos tizedes törtre.
Matematikai logika, kombinatorika, gráfok
- Igaz és hamis állításokat fogalmaz meg;
- Tanult minták alapján néhány lépésből álló bizonyítási gondolatsort megért és önállóan összeállít;
- A logikus érvelésben a matematikai szaknyelvet következetesen alkalmazza társai meggyőzésére;
- Összeszámlálási feladatok megoldása során alkalmazza az összes eset áttekintéséhez szükséges módszereket;
- Konkrét szituációkat szemléltet gráfok segítségével.
Számelméleti ismeretek, hatvány, négyzetgyök
- Ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat; el tudja készíteni összetett számok prímtényező felbontását 1000-es számkörben;
- Meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét;

- Pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványát kiszámolja;
- Négyzetszámok négyzetgyökét meghatározza.
Arányosság, százalékszámítás
- Ismeri a százalék fogalmát, gazdasági, pénzügyi és mindennapi élethez kötődő százalékszámítási feladatokat megold;
- Idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és űrtartalom mértékegységeket átvált helyi értékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszerűség szerint.
Szöveges feladatok előkészítése
- Egyszerű betűs kifejezésekkel összeadást, kivonást végez, és helyettesítési értéket számol;
- Egy- vagy kéttagú betűs kifejezést számmal szoroz, két tagból közös számtényezőt kiemel;
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold.
Szöveges feladatok
- Matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- Gazdasági, pénzügyi témájú egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- Gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségeknél becslést végez.
A függvény fogalmának előkészítése
- Konkrét halmazok elemei között megfeleltetést hoz létre;
- Értéktáblázatok adatait grafikusán ábrázolja;
- Egyszerű grafikonokat jellemez.
Síkbeli alakzatok
- Ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma;
- Ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet;
- Ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat;
- A háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- Meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét;
- Ismeri a Pitagorasz-tételt és alkalmazza számítási feladatokban;
- Ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között.
Transzformációk, szerkesztések
- Megszerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükröképét;
- Geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszt több adott feltételnek megfelelő ábrát;
- Felismeri a kicsinyítést és a nagyítást hétköznapi helyzetekben;
- Ismer és használ dinamikus geometriai szoftvereket, tisztában van alkalmazási lehetőségeikkel.
Térgeometria
- A kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla hálóját elkészíti;
- Testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján;
- Ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló;
- Egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti;
- Ismeri a gömb tulajdonságait;
- A kocka, a téglatest, a hasáb, a gúla, a gömb tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában.
Leíró statisztika

- Értelmezi a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztja, és az ábrát elkészíti;
- Adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol hagyományos és digitális eszközökkel is;
- Különböző típusú diagramokat megfeleltet egymásnak;
- Megadott szempont szerint adatokat gyűjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg;
- Konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a középső adatot (medián), és ezeket összehasonlítja.

Valószínűség-számítás

- Valószínűségi játékokat, kísérleteket végez, ennek során az adatokat tervszerűen gyűjti, rendezi és ábrázolja digitálisan is;
- Valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteleket, játékában stratégiát követ;
- Ismeri a gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmát. Ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.

13. NÉMET NYELV

5. évfolyam

Német nyelvi funkciók:

- Köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hallo! Guten Tag! Guten Morgen! Guten Abend! Tschüss! Auf Wiedersehen!)
- Köszönet kifejezése (Danke schön. Danke. Vielen Dank. Ich danke dir.)
- Köszönetre történő reakció megfogalmazása (Bitte.)
- Megszólítás kifejezése (Entschuldigung, ...)
- Bemutatkozás megfogalmazása (Ich bin Peter. Ich heiße Peter. Mein Name ist Peter.)
- Információkérés, információadás (Wie alt bist du? Ich bin 10. Wo wohnst du? Ich wohne in ... Woher kommst du? Ich komme aus ... Wie ist dein Zimmer? Wohin gehst du in den Ferien?)
- Bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigung.)
- Bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (Kein Problem.)
- Jókívánságok kifejezése (Alles Gute zum Geburtstag. Herzlichen Glückwunsch zum ...! Alles Gute! Viel Spaß!)
- Főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Frohe Weihnachten. Frohe Ostern. Frohes neues Jahr.)
- Véleménykérés és arra reagálás (Magst du singen? Ja. Ist das Buch gut? Ja, sehr gut.)
- Tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll.)
- Dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (Das ist meine Mutter. Das ist schön.)
- Igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Ja. Nein. Nicht. Ich habe keine Zeit. Doch, ich spiele auch!)
- Tudás, illetve nem tudás kifejezése (Keine Ahnung! Ich weiß. Ich weiß nicht.)
- Nem értés megfogalmazása (Ich verstehe das nicht.)
- Visszakérdés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte?)
- Alapvető érzések kifejezése (Ich bin froh/traurig.)
- Betűzés kérésének kifejezése (Buchstabiere bitte deinen Namen.)
- Utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Komm hier bitte. Lies den Text.)
- Kívánság kifejezése (Ich möchte...)

Német nyelvi elemek, struktúrák):

- Cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige (Ich bin Du bist Seid ihr ...?)
- Cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: Präsens (Ich tanze gern. Ich spiele Klavier. Ich singe.), tőhangváltós igék (Was isst du am liebsten? Wohin fährst du in den Ferien?)
- Felszólító mód Imperativ (Steh auf! Setzt euch! Nehmen Sie Platz!)
- Birtoklás: haben, birtokos névmás E/1-ben és E/2-ben (mein/meine, dein/deine)
- Mennyiségi viszonyok: tőszámnevek és sorszámok, határozott és határozatlan mennyiség (eins, zwei, erste, zweite, ein Stück Schokolade, viel-viele, wenig-wenige, alles, nichts)
- Térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, előjárósók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in)
- Kérdőmondatok, kérdőszavak (wer? Was? Wo? Wohin? Wie?)
- Időbeli viszonyok: (időpontok - Wann? Am Montag, am Wochenende, im Sommer, im Winter)
- Szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak (und, sondern, oder, denn, aber), névmások (das, ich)

6. évfolyam

Német nyelvi funkciók (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- Köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hallo! Guten Tag! Guten Morgen! Guten Abend! Tschüss! Auf Wiedersehen!)
- Köszönet kifejezése (Danke schön. Danke. Vielen Dank. Ich danke dir.)
- Köszönetre történő reakció megfogalmazása (Bitte.)
- Megszólítás kifejezése (Entschuldigung, ...)
- Bemutatkozás megfogalmazása (Ich bin Peter. Ich heiße Peter. Mein Name ist Peter.)
- Információkérés, információadás (Wie alt bist du? Ich bin 10. Wo wohnst du? Ich wohne in ... Woher kommst du? Ich komme aus ... Wie ist dein Zimmer? Wohin gehst du in den Ferien?)
- Hogylét iránti érdeklődés (Wie geht's dir?)
- Hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (Danke gut. Sehr gut. Gut. Nicht so gut.)
- Bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigung.)
- Bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (Kein Problem.)
- Jókívánságok kifejezése (Alles Gute zum Geburtstag. Herzlichen Glückwunsch zum ...! Alles Gute! Viel Spaß!)
- Főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok (Frohe Weihnachten. Frohe Ostern. Frohes neues Jahr.)
- Megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. Baráti levélben és e-mailben (Lieber Peter! Liebe Eva! Hallo Freunde! Liebe Grüße / Viele Grüße)
- Véleménykérés és arra reagálás (Magst du singen? Ja. Ist das Buch gut? Ja, sehr gut.)
- Tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll.)
- Dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (Das ist meine Mutter. Das ist schön.)
- Igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Ja. Nein. Nicht. Ich habe keine Zeit. Doch, ich spiele auch!)
- Tudás, illetve nem tudás kifejezése (Keine Ahnung! Ich weiß. Ich weiß nicht.)
- Nem értés megfogalmazása (Ich verstehe das nicht.)
- Visszakérdés kifejezése nem értés esetén (Wie bitte?)
- Alapvető érzések kifejezése (Ich bin froh/traurig.)
- Betűzés kérésének kifejezése (Buchstabiere bitte deinen Namen.)
- Utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Komm hier bitte. Lies den Text.)

- Kívánság kifejezése (Ich möchte...)
Német nyelvi elemek, struktúrák (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):
- Cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige (Ich bin Du bist Seid ihr ...?)
- Cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: Präsens (Ich tanze gern. Ich spiele Klavier. Ich singe.), tőhangváltós igék (Was isst du am liebsten? Wohin fährst du in den Ferien?), elváló igekötős igék (Er liest das Märchen vor. Die Schüler machen das Buch auf.),
- Felszólító mód Imperativ (Steh auf! Setzt euch! Nehmen Sie Platz!)
- Birtoklás: haben, birtokos névmás E/1-ben és E/2-ben (mein/meine, dein/deine)
- Mennyiségi viszonyok: tőszámnevek és sorszámok, határozott és határozatlan mennyiség (eins, zwei, erste, zweite, ein Stück Schokolade, viel-viele, wenig-wenige, alles, nichts)
- Térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, elöljárószók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in)
- Kérdőmondatok, kérdőszavak (wer? Was? Wo? Wohin? Wie?)
- Időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, jeden Tag), időpontok - Wann? (am Montag, am Wochenende, im Sommer, im Winter, diese Woche, nächste Woche)
- Szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak (und, sondern, oder, denn, aber), névmások (das, ich)

7. évfolyam

Német nyelvi elemek, struktúrák (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- Cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: es gibt, sich-Verben (Ich freue mich.)
- Cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben: Präteritum és Perfekt (Das Buch war sehr interessant. Ich habe gestern viel geschlafen.)
- Cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben: Futur I. (Ich werde im Sommer nach Österreich fahren.)
- Birtoklás: haben, birtokos névmás (mein/meine, dein/deine, sein/seine, ihr/ihre), gehören (Dieses Fahrrad gehört mir.)
- Felszólító mód: Imperativ (Steh auf. Setzt euch. Nehmen Sie Platz.)
- Melléknév fokozás: Deutschland ist größer als Ungarn. In der Klasse schreibt Lara am schönsten.
- Minőségi viszonyok: Wie? Was für ein? Welcher? - melléknévragozás (Das finde ich toll/schlecht. Ich bin froh. Das ist ein interessantes Buch. Ich finde das Buch interessant.)
- Térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, elöljárószók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in, auf, vor, hinter, neben)
- Időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (selten, manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, täglich, wöchentlich, monatlich, jährlich, jeden Tag), időpontok - Wann? (nächste Woche, letzte Woche, von ... bis) Um wie viel Uhr? (um 8 Uhr, gegen 8 Uhr)
- Modalitás: möchten, mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen igék (Ich möchte ein Eis. Magst du tanzen? Ich kann tanzen. Ich will heute ins Kino gehen. Er muss die Hausaufgabe machen. Du sollst morgen früh aufstehen.)
- Esetviszonyok: Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv (Das Buch ist spannend. Ich sehe das Buch nicht. Ich helfe dir. Die Texte der Schüler sind sehr interessant.)
- Szövegkohéziós eszközök: egyszerű és páros kötőszavak (nicht ... sondern, und, sondern, oder, denn, aber, weil, deshalb, so) és névmások (das, ich, mich, mir, dich, dir, man)
- Szöveggrammatikai eszközök: névmások, névelők, névmási határozók mint előre és vissza utaló elemek a szövegben (das, dieser, der/die/das, daran, damit)

8. évfolyam

Német nyelvi elemek, struktúrák (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

- Cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: es gibt, sich-Verben (Ich freue mich.)
- Cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben: Präteritum és Perfekt (Das Buch war sehr interessant. Ich habe gestern viel geschlafen.)
- Cselekvés, történés, létezés kifejezése jövő időben: Futur I. (Ich werde im Sommer nach Österreich fahren.)
- Birtoklás: haben, birtokos névmás (mein/meine, dein/deine, sein/seine, ihr/ihre), gehören (Dieses Fahrrad gehört mir.)
- Felszólító mód: Imperativ (Steh auf. Setzt euch. Nehmen Sie Platz.)
- Melléknévfokozás: Deutschland ist größer als Ungarn. In der Klasse schreibt Lara am schönsten.
- Minőségi viszonyok: Wie? Was für ein? Welcher? - melléknévragozás (Das finde ich toll/schlecht. Ich bin froh. Das ist ein interessantes Buch. Ich finde das Buch interessant.)
- Térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, előjárósók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in, auf, vor, hinter, neben)
- Időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (selten, manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, täglich, wöchentlich, monatlich, jährlich, jeden Tag), időpontok - Wann? (nächste Woche, letzte Woche, von ... bis) Um wie viel Uhr? (um 8 Uhr, gegen 8 Uhr)
- Modalitás: möchten, mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen igék (Ich möchte ein Eis. Magst du tanzen? Ich kann tanzen. Ich will heute ins Kino gehen. Er muss die Hausaufgabe machen. Du sollst morgen früh aufstehen.)
- Esetviszonyok: Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv (Das Buch ist spannend. Ich sehe das Buch nicht. Ich helfe dir. Die Texte der Schüler sind sehr interessant.)
- Szövegkohéziós eszközök: egyszerű és páros kötőszavak (nicht ... sondern, und, sondern, oder, denn, aber, weil, deshalb, so) és névmások (das, ich, mich, mir, dich, dir, man)
- Szöveggrammatikai eszközök: névmások, névelők, névmási határozók mint előre és vissza utaló elemek a szövegben (das, dieser, der/die/das, daran, damit)

14. TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

5. évfolyam

- A vasúti közlekedésben való biztonságos és udvarias részvétel.
- A gyalogos és kerékpáros közlekedés KRESZ szerinti szabályainak, valamint a tömegközlekedés szabályainak biztonságos alkalmazása.
- A kerékpár karbantartásához szükséges ismeretek elsajátítása.
- Tapasztalatok megfogalmazása a környezet elemeiről, állapotáról, a környezetátalakító tevékenységgel járó felelősség belátása.
- Tapasztalatok az ételkészítéssel, élelmiszerekkel összefüggő munkatevékenységekről.
- Ételkészítés és tárgyalkotás során a technológiák helyes alkalmazása, eszközök szakszerű, biztonságos használata.
- Elemi műszaki rajzi ismeretek alkalmazása a tervezés és a kivitelezés során.
- Az elkészült produktumok (ételek, tárgyak, modellek) reális értékelése, a hibák felismerése, a javítás, fejlesztés lehetőségeinek meghatározása.
- A tárgyi környezetben végzett tevékenységek biztonságossá, környezettudatossá, takarékosná és célszerűvé válása.

6. évfolyam

- Tapasztalatok megfogalmazása a környezet elemeiről, állapotáról, a környezetátalakító tevékenységgel járó felelősség belátása.
- Tapasztalatok az ételkészítéssel, élelmiszerekkel összefüggő munkatevékenységekről.
- Ételkészítés és tárgyalkotás során a technológiák helyes alkalmazása, eszközök szakszerű, biztonságos használata.
- Elemi műszaki rajzi ismeretek alkalmazása a tervezés és a kivitelezés során.
- Az elkészült produktumok (ételek, tárgyak, modellek) reális értékelése, a hibák felismerése, a javítás, fejlesztés lehetőségeinek meghatározása.
- Az ember közvetlen tárgyi környezetének megőrzésére, alakítására vonatkozó szükségletek felismerése, a tevékenységek és beavatkozások következményeinek előzetes, helyes felismerése, az azzal járó felelősség belátása.
- A tárgyi környezetben végzett tevékenységek biztonságossá, környezettudatossá, takarékosná és célszerűvé válása.

7. évfolyam

- Az egészséges, biztonságos, környezettudatos otthon működtetéséhez szükséges praktikus életvezetési ismeretek elsajátítása, készségek kialakulása.
- A háztartás elektromos, víz-, szennyvíz-, gáz- és más tüzelőberendezéseinek biztonságos kezelése, takarékos és felelős használata, a használattal járó veszélyek és környezeti hatások tudatosulása, hibák, működészavarok felismerése.
- Egyszerű karbantartási, javítási munkák önálló elvégzése.
- Környezettudatosság a háztartási hulladékok kezelése során.
- A víz- és energiafogyasztással, hulladékokkal kapcsolatos mennyiségek és költségek érzékelésének, becslésének képessége.
- Elköteleződés a takarékos életvitel és a környezetkímélő technológiák mellett.
- A kerékpárosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségszintű alkalmazása.
- Tájékozottság a közlekedési környezetben.
- Tudatos közlekedési magatartás.
- A közlekedési morál alkalmazása.
- Környezettudatos közlekedésszemlélet.
- Alapvető tájékozottság a továbbtanulási lehetőségekről, elképzelés a saját felnőttkori életről, pályaválasztási lehetőségek mérlegelése.
- Tapasztalatok, ismeretek, véleményalkotás a meglátogatott munkahelyekről, ezek összevetése a személyes tervekkel.
- Az adottságok, képességek, igények, lehetőségek összhangjának keresése.
- A munkatevékenységnek az önmegvalósítás részeként történő értékelése.
- A munkába álláshoz szükséges alapkészségek és ismeretek elsajátítása

15. TERMÉSZETTUDOMÁNY

5. évfolyam

- Felismeri és megnevezi a növények életfeltételeit, életjelenségeit;
- Összehasonlít ismert hazai természetű vagy vadon élő növényeket adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján;

- Felismeri és megnevezi a növények részeit, megfigyeli jellemzőiket, megfogalmazza ezek funkcióit;
- Összehasonlítja ismert hazai természetű vagy vadon élő növények részeit megadott szempontok alapján;
- Ismert hazai természetű vagy vadon élő növényeket különböző szempontok szerint csoportosítja;
- Azonosítja a lágyszárú és a faszárú növények testfelépítése közötti különbségeket.
- Felismeri és megnevezi az állatok életfeltételeit és életjelenségeit;
- Összehasonlítja ismert hazai házi vagy vadon élő állatokat adott szempontok (testfelépítés, életfeltételek, szaporodás) alapján;
- Felismeri és megnevezi az állatok testrészeit, megfigyeli jellemzőiket, megfogalmazza ezek funkcióit;
- Az állatokat különböző szempontok szerint csoportosítja;
- Azonosítja a gerinctelen és a gerinces állatok testfelépítése közötti különbségeket;
- Rendszerezi a vizek fajtáit;
- Megfigyeli a különböző halmazállapot-változásokhoz (olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás) kapcsolódó folyamatokat
- Bizonyítja és hétköznapi példákkal alátámasztja a víz fagyásakor történő térfogat-növekedést;
- Felismeri az olvadás és az oldódás közötti különbséget
- Elsajátítja a tűzveszélyes anyagokkal való bánásmódot, tűz esetén ismeri a szükséges teendőket;
- Megfigyeli a talaj élő és élettelen alkotóelemeit, tulajdonságait, összehasonlítja különböző típusú talajféleségeket, valamint következtetések révén felismeri a talajnak mint rendszernek a komplexitását;
- Önállóan végez becsléseket, méréseket és használ mérőeszközöket a hőmérséklet, a hosszúság, a tömeg, az úrtartalom és az idő meghatározására;
- Magyarországra vonatkozó adatok alapján kiszámítja a napi középhőmérsékletet, a napi és évi közepes hőingást;
- Leolvassa és értékeli a Magyarországra vonatkozó éghajlati diagramok és éghajlati térképek adatait.
- Megérti a föld mozgásai és a napi, évi időszámítás közötti összefüggéseket;
- Modellezi a nap és a föld helyzetét a különböző napszakokban és évszakokban.
- Felismeri a felszínformák ábrázolását a térképen;
- Megérti a méretarány és az ábrázolás részletessége közötti összefüggéseket;
- Fő- és mellékégtájak segítségével meghatározza különböző földrajzi objektumok egymáshoz viszonyított helyzetét;
- Felismeri és használja a térképi jelrendszert és a térképfajtákat (domborzati térkép, közigazgatási térkép, autós térkép, turistatérkép).
- Megnevezi az éghajlat fő elemeit;
- Jellemzi és összehasonlítja az egyes éghajlati övezeteket (forró, mérsékelt, hideg);
- Felismeri és megnevezi az emberi test fő részeit, szerveit;
- Látja az összefüggéseket az egyes szervek működése között;
- Érti a kamaszkori testi és lelki változások folyamatát, élettani hátterét;
- Tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, azokat igyekszik betartani.

6. évfolyam

- Megfigyeli hazánk erdei, hazánk fátlan, vízi és vízparti élőlénytársulásainak főbb jellemzőit;
- Életközösségként értelmezi az erdőt, a mezőt, a vizes élőhelyeket;

- Felismeri és magyarázza az élőhely-életmód-testfelépítés összefüggéseit az erdők életközössége, a rétek, a vízi és vízparti életközössége esetén;
- Példákkal bizonyítja, rendszerezi és következtetéseket von le az erdei élőlények, a mezei, a vízi élőlények környezethez történő alkalmazkodására vonatkozóan;
- Táplálékláncokat és azokból táplálékhálózatot állít össze a megismert erdei, mezei, vízi és vízparti növény- és állatfajokból;
- Példákon keresztül bemutatja az erdőgazdálkodási tevékenységek életközösségre gyakorolt hatásait, a vízhasznosítás és a vízszennyezés életközösségre gyakorolt hatásait;
- Tisztában van az erdő, a fátlan társulások, a vízi társulások természetvédelmi értékével, fontosnak tartja annak védelmét.
- Megadott szempontok alapján összehasonlítja a rétek és a szántóföldek életközösségeit;
- Példákon keresztül mutatja be a mezőgazdasági tevékenységek életközösségre gyakorolt hatásait;
- Összehasonlítja a vízi és szárazföldi élőhelyek környezeti tényezőit;
- Csoportosítja az energiahordozókat különböző szempontok alapján;
- Példákat hoz a megújuló és a nem megújuló energiaforrások felhasználására;
- Megismeri az energiatermelés hatását a természetes és a mesterséges környezetre.
- Megállapítja, összehasonlítja és csoportosítja néhány jellegzetes hazai kőzet egyszerűen vizsgálható tulajdonságait;
- Példákat hoz a kőzetek tulajdonságai és a felhasználásuk közötti összefüggésekre;
- Tisztában van azzal, hogy a talajpusztulás világméretű probléma;
- Ismer olyan módszereket, melyek a talajpusztulás ellen hatnak (tápanyag-visszapótlás, komposztkészítés, ökológiai kertművelés);
- Felismeri és összehasonlítja a gyűrődés, a vetődés, a földrengés és a vulkáni tevékenység hatásait;
- Magyarázza a felszín lejtése, a folyó vízhozama, munkavégző képessége és a felszínformálás közti összefüggéseket;
- Magyarázza az éghajlat és a folyók vízjárása közötti összefüggéseket.
- Megfigyeli a mágneses kölcsönhatásokat, a vonzás és a taszítás jelenségét, példákat ismer a mágnesesség gyakorlati életben való felhasználására;
- Megfigyeli a testek elektromos állapotát és a köztük lévő kölcsönhatásokat, ismeri ennek gyakorlati életben való megjelenését;
- Megfigyeléseken keresztül megismeri az energiatermelésben szerepet játszó anyagokat és az energiatermelés folyamatát;
- Felismeri a földrészeket és az óceánokat a különböző méretarányú és ábrázolásmódú térképeken;
- Felismeri a nevezetes szélességi köröket a térképen;
- Megfogalmazza Európa és Magyarország tényleges és viszonylagos földrajzi fekvését;
- Ismeri a főfolyó, a mellékfolyó és a torkolat térképi ábrázolását;
- Felismeri és megnevezi a legjelentősebb hazai álló- és folyóvizeket;
- Bejelöli a térképen Budapestet és a saját lakóhelyéhez közeli fontosabb nagyvárosokat és a szomszédos országokat.

16. TESTNEVELÉS

5. évfolyam

- Önálló (4-5 feladat) gimnasztika összeállítása, végrehajtása.
- Futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben;
- Térdelőrajt helyes technikai végrehajtása.
- Magabiztosan alkalmazza a távolugrás, a kislabdahajtás technikáit.

- Segítségadással képes egy-egy általa kiválasztott tornaelem bemutatására és a tanult elemekből önállóan alkotott gyakorlatsor bemutatására.

Talajon:

Gurulóátfordulások előre-hátra különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe

Fejállás

Kézállásba fellendülés segítségével, falnál és önállóan

Összefüggő talajgyakorlat összeállítása

- Szekrényugrás választott formája.

Ugrószekrényen:

Keresztbe állított ugrószekrényen zsugorkanyarlati átugrás és guggoló átugrás

Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás után gurulóátfordulás előre, leguggolás, valamint leterpesztés

Gurulóátfordulás előre ugródeszkáról történő elrugaszkodással

- Az egy és két kézzel történő labdaátadások helyben és mozgásból, labdaátvételek különböző irányokból
- Labdavezetés irány- és iramváltásokkal
- Kapura dobások helyből, kilépéssel, 3 lépésből
- Rúgások célba, belső csüddel, teljes csüddel, állított labdával, mozgásból
- A küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutat
- Az elsajátított egy úszásnemben helyes technikával, készségszinten úszik;

6. évfolyam

- Önálló (5-6 feladat) gimnasztika összeállítása, végrehajtása.
- Futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben.
- Térdelőrajt helyes technikai végrehajtása.
- Magabiztosan alkalmazza a távolugrás, a kislabdahajtás technikáit.
- Segítségadással képes egy-egy általa kiválasztott tornaelem bemutatására és a tanult elemekből önállóan alkotott gyakorlatsor bemutatására.

Talajon:

Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe

Fejállás

Kézállásba fellendülés segítségével, falnál és önállóan

Összefüggő talajgyakorlat összeállítása

Kézénátfordulás oldalra mindkét irányba

Repülő gurulóátfordulás

Híd, mérlegállás és spárta kísérletek végrehajtásának tökéletesítése

- Szekrényugrás választott formája.

Ugrószekrényen:

Keresztbe állított ugrószekrényen guggoló átugrás

Gurulóátfordulás előre ugródeszkáról történő elrugaszkodással

- Labdavezetés irány- és iramváltásokkal
- Indulócselek alkalmazása
- Kapura dobások helyből, kilépéssel, 3 lépésből, különböző támadó helyzetekből
- Rúgások célba, belső csüddel, teljes csüddel, állított labdával, mozgásból, a futással megegyező irányból, oldalról és szemből érkező labdával
- A küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutat

7. évfolyam

- Önálló gimnasztika gyakorlatsor (6-7 feladat) összeállítása, végrehajtása.
- Futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben.
- Magabiztosan alkalmazza a távolugrás, valamint a kislabdahajítás és súlylökés tanult technikáit.
- Segítségadással vagy segítségadás nélkül képes egy-egy általa kiválasztott tornaelem bemutatására és a tanult elemekből önállóan alkotott gyakorlatsor kivitelezésére.

Talajon:

Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe;
Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal
Fellendülés futólagos kézállásba, gurulás előre
Kézen átfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel
Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk)
Csúsztatás nyújtott ülésből hason fekvésbe és vissza (lányok)
Vetődés mellső fekvőtámaszból nyújtott ülésbe (fiúk)

Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel

- Szekrényugrás választott formája.

Ugrószekrényen:

Keresztbe állított ugrószekrényen guggoló átugrás
Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás, leterpesztés
Gurulóátfordulás előre ugródeszkáról történő elrugaszkodással

- A sportjátékok előkészítő kiséjátékaiban tudatosan és célszerűen alkalmazza a technikai és taktikai elemeket.
- Beugrásos és felugrásos kapura dobások előzetes lendületszerzésből
- Labdavezetés irány- és iramváltásokkal, indulócselek összekapcsolása kapura dobásokkal
- Rúgások gyakorlása célba belső csüddel, teljes csüddel, külső csüddel, állított labdával, mozgásból
- Labdavezetések, -átadások és -átvételek megfelelő módjainak alkalmazása
- A küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket

8. évfolyam

- Önálló gimnasztika gyakorlatsor (7-8 feladat) összeállítása, végrehajtása.
- Bemutat egyszerű relaxációs gyakorlatokat;
- Futótechnikája – összefüggő cselekvéssor részeként – eltérést mutat a vágta- és a tartós futás közben.
- Magabiztosan alkalmazza a távolugrás, a kislabdahajítás, súlylökés technikáit.
- Segítségadás nélkül képes egy-egy általa kiválasztott tornaelem bemutatására és a tanult elemekből önállóan alkotott gyakorlatsor összeállítására és bemutatására.

Talajon:

Gurulóátfordulások előre-hátra, különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe;
Fejállás különböző kiinduló helyzetekből, különböző lábtartásokkal
Fellendülés futólagos kézállásba, gurulás előre
Kézen átfordulás oldalra, mindkét irányba, megközelítőleg nyújtott testtel
Repülő gurulóátfordulás néhány lépés nekifutásból (fiúk)
Csúsztatás nyújtott ülésből hason fekvésbe és vissza (lányok)

Vetődés mellső fekvőtámaszból nyújtott ülésbe (fiúk)

Összefüggő talajgyakorlat összekötő elemekkel

- Szekrényugrás választott formája.

Ugrószekrényen:

Keresztbe állított ugrószekrényen guggoló átugrás

Hosszába állított ugrószekrényen felguggolás, leterpesztés

Gurulóátfordulás előre ugródeszkáról történő elrugaszkodással

- Labdavezetés irány- és iramváltásokkal, indulóselek összekapcsolása kapura dobásokkal
- Kapura dobások bedőlésből, bevetődésből, ejtésből, majd különböző lendületszerzési módot követő felugrásból, beugrásból, félaktív, majd aktív védőjátékos ellen
- Rúgások célba, belső csüddel, teljes csüddel, külső csüddel, állított labdával, mozgásból, a futással megegyező irányból, oldalról és szemből érkező labdával
- A küzdő jellegű feladatokban életkorának megfelelő asszertivitást mutatva tudatosan és célszerűen alkalmazza a támadó és védő szerepeknek megfelelő technikai és taktikai elemeket.

17. TÖRTÉNELEM

5. évfolyam

Személyes történelem

- Kronológia: Kr. e. és Kr. u., évszázad, őskor, ókor, középkor, újkor, jelenkor/modern kor
- Kódex

Fejezetek az ókor történetéből

- Kronológia: Kr. e. 776 az első feljegyzett olümpiai játékok, Kr. e. 753 Róma alapítása a hagyomány szerint, Kr. e. 490 a marathóni csata, Kr. u. 476 a Nyugatrómai Birodalom bukása.
- Fogalmak: öntözéses földművelés, fáraó, piramis, hieroglifa, városállam, jósda, többistenhit, olümpiai játékok, monda, provincia, rabszolga, gladiátor, amfiteátrum, falanx, légió, népvándorlás.
- Személyek: Kheopsz, Zeusz, Pallasz Athéné, Nagy Sándor, Romulus, Hannibál, Julius Caesar, Augustus, Attila. Topográfia: Egyiptom, Nílus, Athén, Olümpia, Spárta, Itália, Róma, Pannónia, Aquincum, Marathón, Római Birodalom.

A kereszténység

- Fogalmak: egyistenhit, Biblia, Ószövetség/Héber Biblia, Újszövetség, zsidó vallás, keresztény vallás, keresztség és úrvacsora.
- Személyek: Mózes, Dávid, Salamon, Jézus, Mária, József, Szent Péter és Szent Pál apostolok.

A középkor világi

- Fogalmak: földesúr, lovag, nemes, uradalom, jobbágy, robot, pápa, szerzetes, bencés rend, pálos rend, kolostor, katolikus, román stílus, gótikus stílus, polgár, céh, iszlám vallás.
- Személyek: Szent Benedek, Gutenberg, Mohamed.
- Topográfia: Visegrád, Pannonhalma, Szentföld, Anglia, Franciaország.

Képek és portrék az Árpád-kor történetéből

- Fogalmak: hunok, finnugor, törzs, vérszerződés, fejedelem, honfoglalás, székelyek, kalandozások, vármegye, tized, ispán, Szent Korona, tatárok/mongolok, kunok.
- Személyek: Álmos, Árpád, Géza, I. (Szent) István, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, III. Béla, IV. Béla, Szent Gellért, Szent Erzsébet, Szent Margit.
- Kronológia: 895 a honfoglalás, 907 a pozsonyi csata, 997/1000–1038 István uralkodása, 1222 az Aranybulla kiadása, 1241–1242 a tatárjárás, 1301 az Árpád-ház kihalása.

- Topográfia: Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Esztergom, Buda, Székesfehérvár, Horvátország, Muhi

6. évfolyam

Képek és portrék a magyar állam virágkorából

- Fogalmak: aranyforint, kormányzó, végvár, szekérvár, zsoldos.
- Személyek: I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, I. (Hunyadi) Mátyás.
- Kronológia: 1335 a visegrádi királytalálkozó, 1456 a nándorfehérvári diadal, 1458–1490 Mátyás uralkodása.
- Topográfia: Lengyelország, Oszmán Birodalom, Csehország, Nándorfehérvár

Új látóhatárok

- Fogalmak: gyarmat, manufaktúra, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, bank, tőzsde, részvény, reformáció, református, evangélikus, ellenreformáció és katolikus megújulás, jezsuiták, vallási türelem, felvilágosodás.
- Személyek: Kolumbusz Kristóf, Magellán, Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár, Pázmány Péter, Kopernikusz
- Kronológia: 1492 Amerika felfedezése, 1517 a reformáció kezdete.
- Topográfia: Spanyolország, India, Kína, London, Sárospatak.

Portrék és történetek Magyarország kora újkori történetéből

- Fogalmak: szultán, janicsár, török hódoltság, kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás.
- Személyek: I. Szulejmán, II. Lajos, Dobó István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér), II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia.
- Kronológia: 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme, 1686 Buda visszafoglalása, 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc.
- Topográfia: Mohács, Eger, Erdélyi Fejedelemség, Pozsony, Bécs.

Élet a kora újkori Magyarországon

- Fogalmak: nemzetiség, ortodox, barokk. Topográfia: Debrecen, Temesvár.

Forradalmak kora

- Fogalmak: ipari forradalom, gyár, szabad verseny, tömegtermelés, munkanélküliség, forradalom, diktatúra.
- Személyek: James Watt, Edison, Bonaparte Napóleon.
- Kronológia: 1789 a francia forradalom, 1815 a waterlooi csata.
- Topográfia: Párizs, Habsburg Birodalom, Oroszország, Nagy-Britannia.

A magyar nemzeti ébredés és polgárosodás kora

- Fogalmak: országgyűlés, közteherviselés, jobbágyfelszabadítás, sajtószabadság, cenzúra, miniszterelnök, honvédség, kiegyezés.
- Személyek: Széchenyi István, Kossuth Lajos, Batthyány Lajos, Bem József, Görgei Artúr, Klapka György, Ferenc József, Deák Ferenc.
- Kronológia: 1830–1848 a reformkor, 1848. március 15. a pesti forradalom, 1849. október 6. az aradi kivégzések, 1867 a kiegyezés.
- Topográfia: Pest, Pákozd, Isaszeg, Világos, Komárom, Arad, Osztrák-Magyar Monarchia.

7. évfolyam

A modern kor születése

- Fogalmak: nacionalizmus, liberalizmus, konzervativizmus, demokrácia, szocializmus, kommunizmus, keresztényszocializmus.

- Személyek: Bismarck, Marx.
- Kronológia: 1871 Németország egyesítése
- Topográfia: Németország, Olaszország, Brit Birodalom, Amerikai Egyesült Államok, Japán.

A dualizmus kora: felzárkózás Európához

- Fogalmak: közös ügyek, dualizmus, MÁV, Millennium, emancipáció, urbanizáció.
- Személyek: Andrássy Gyula.
- Kronológia: 1896 a Millennium.
- Topográfia: Budapest.

Az első világháború és következményei

- Fogalmak: antant, központi hatalmak, front, állóháború, hátszín, bolsevik, tanácsköztársaság, vörösteror, fehér különítményes megtorlások, kisantant.
- Személyek: Tisza István, Lenin, Károlyi Mihály, Horthy Miklós.
- Kronológia: 1914–1918 az első világháború, 1917 a bolsevik hatalomátvétel, 1920. június 4. a trianoni békediktátum.
- Topográfia: Sarajevó, Szerbia, Doberdó, Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland, Erdély, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Románia, Ausztria

Totális diktatúrák

- Fogalmak: személyi kultusz, GULAG, totális állam, nemzetiszocializmus, antiszemitizmus, fasizmus.
- Személyek: Sztálin, Hitler.
- Kronológia: 1933 a náci hatalomátvétel.
- Topográfia: Szovjetunió, Szibéria (munkatáborok).

A Horthy-korszak

- Fogalmak: revízió, numerus clausus, pengő.
- Személyek: Bethlen István, Klebelsberg Kuno, Szent-Györgyi Albert.
- Kronológia: 1920–1944 a Horthy-korszak.

A második világháború

- Fogalmak: tengelyhatalmak, szövetségesek, bécsi döntések, nyilasok, totális háború, holokauszt, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, zsidótörvények.
- Személyek: Franklin D. Roosevelt, Churchill, Teleki Pál, Szálasi Ferenc, Salkaházi Sára.
- Kronológia: 1939–1945 a második világháború, 1941. június 22 a Szovjetunió megtámadása, 1944. március 19. Magyarország német megszállása, 1945. április a háború vége Magyarországon.
- Topográfia: Sztálingrád, Normandia, Hiroshima, Don-kanyar, Auschwitz

A megosztott világ

- Fogalmak: Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), hidegháború, vasfüggöny, berlini fal, szuperhatalom, Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO), Varsói Szerződés, piacgazdaság, jóléti állam.
- Személyek: Hruscsov, Kennedy.
- Kronológia: 1947 a párizsi béke, a hidegháború kezdete, 1948 Izrael Állam megalapítása
- Topográfia: Berlin, Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német Demokratikus Köztársaság (NDK), Észak- és Dél-Korea, Kuba.

Magyarország szovjetizálása

- Fogalmak: malenkij robot, államosítás, tervgazdaság, Államvédelmi Hatóság (ÁVH).
- Személyek: Kovács Béla, Rákosi Mátyás, Mindszenty József.
- Kronológia: 1945 szovjet megszállás, választás Magyarországon, 1948–1956 a Rákosi-diktatúra.
- Topográfia: Recsk, Hortobágy, Duna-delta.

8. évfolyam

A forradalomtól az ezredfordulóig

- Fogalmak: Molotov-koktél, sortüzek, munkásőrség, Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ), úttörő, termelőségvetkezet, háztáji, maszek, gulyáskommunizmus, rendszerváltoztatás, privatizáció, jogállam, többpártrendszer.
- Személyek: Nagy Imre, Kádár János, Gorbacsov, Reagan, II. János Pál, Antall József, Göncz Árpád, Horn Gyula, Orbán Viktor.
- Kronológia: 1956. október 23. a forradalom kitörése, 1956. november 4. a szovjet támadás, 1956–1989 a Kádár-rendszer,
- 1989–1990 a rendszerváltoztatás, 1990 az első szabad választások, 1991 a Szovjetunió felbomlása, 1999 Magyarország belép a NATO-ba.
- Topográfia: Corvin köz, Mosonmagyaróvár

Együttélés a Kárpát-medencében

- Fogalmak: kitelepítés, asszimiláció.
- Személyek: Esterházy János, Márton Áron.
- Kronológia: 1944–1945 magyarelles atrocitások
- Topográfia: Szlovákia, Ukrajna.

Népesedés és társadalom

- Fogalmak: házasítás, nagy pestisjárvány, népességrobbanás, migráció, multikulturalizmus, terrorizmus, globalizáció.
- Személyek: Semmelweis Ignác

A demokratikus állam

- Fogalmak: népgyűlés, hatalmi ágak, alkotmány, elnök, általános választójog.
- Személyek: Periklész, George Washington.
- Kronológia: Kr. e. 5. sz. az athéni demokrácia fénykora, 1776 az amerikai Függetlenségi nyilatkozat, 2012 Magyarország Alaptörvénye.

Régiók története

- Fogalmak: integráció, euró, Európai Unió, visegrádi együttműködés, polgárháború, nagy fal, hinduizmus, buddhizmus, kasztrendszer, Korán.
- Személyek: Lincoln, Gandhi, Mao Ce-tung.
- Kronológia: 1957 a római szerződés, 1992 a maastrichti szerződés, 2004 Magyarország belép az Európai Unióba. Topográfia: Brüsszel, Lengyelország, Csehország, Közel-Kelet, Izrael.

Mérlegen a magyar történelem

- Julianus barát, Kőrösi Csoma Sándor, Magyar László; Neumann János, Csonka János, Galamb József, Kármán Tódor; Papp László, Puskás Ferenc, Egerszegi Krisztina,
- Balczó András; Liszt Ferenc, Munkácsy Mihály, Kodály Zoltán, Bartók Béla, Korda Sándor.

18. VIZUÁLIS KULTÚRA

5. évfolyam

- Látványok, vizuális jelenségek, alkotások lényeges, egyedi jellemzőit kiemeli, bemutatja;
- Alkotómunka során felhasználja a már látott képi inspirációkat;
- Látványok, képek részeinek, részleteinek alapján elképzei a látvány egészét, fogalmi és vizuális eszközökkel bemutatja és megjeleníti, rekonstruálja azt;
- Szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképzei és megjeleníti a látványt, egyénileg és csoportmunkában is;

- Adott témával, feladattal kapcsolatos vizuális információkat és képi inspirációkat keres többféle forrásból;
- Felismeri az egyes témakörök szemléltetésére használt műalkotásokat, alkotókat, az ajánlott képanyag alapján;
- különböző érzetek kapcsán belső képeinek, képzeleteinek megfigyelésével tapasztalatait vizuálisan megjeleníti;
- A vizuális problémák vizsgálata során összegyűjtött információkat, gondolatokat különböző szempontok szerint rendez és összehasonlít, a tapasztalatait különböző helyzetekben a megoldás érdekében felhasználja;
- Vizuális megjelenések, képek, mozgóképek, médiaszövegek vizsgálata, összehasonlítása során feltárt következtetéseit megfogalmazza, és alkotó tevékenységében felhasználja, egyénileg és csoportmunkában is;
- A valóság vagy a vizuális alkotások, illetve azok elemei által felidézett asszociatív módon generált képeket, történeteket szövegesen megfogalmaz, vizuálisan megjelenít, egyénileg és csoportmunkában is;
- A valóság vagy a vizuális alkotások, illetve azok elemei által felidézett asszociatív módon generált képeket, történeteket szövegesen megfogalmaz, vizuálisan megjelenít, egyénileg és csoportmunkában is;
- Különböző korok és kultúrák szimbólumai és motívumai közül adott cél érdekében gyűjtést végez, és alkotó tevékenységében felhasználja a gyűjtés eredményeit;
- Különböző művészettörténeti korokban, stílusokban készült alkotásokat, építményeket összehasonlít, megkülönböztet és összekapcsol más jelenségekkel, fogalmakkal, alkotásokkal, melyek segítségével alkotótevékenysége során újra fogalmazza a látványt;
- Aktívan részt vesz az elemző, alkotó folyamatokban egyénileg és párban,
- Képes megadott szempontok szerint önállóan alkalmazni, használni az 5. évfolyamon tanult technikákat, eszközöket az alkotói folyamat során,
- Felismer néhányat az 5. évfolyamon tanult építmények, képzőművészeti alkotások közül,
- Az 5. évfolyamon tanult fogalmak közül néhány elemi szintű ismerete, adekvát használata,
- Képes néhány összefüggő mondatban adott látványt, műalkotást megadott szempontok szerint ismertetni, személyes viszonyulását megfogalmazni.

6. évfolyam

- A látványokkal kapcsolatos objektív és szubjektív észrevételeket pontosan szétválasztja; – különböző érzetek kapcsán belső képeinek, képzeleteinek megfigyelésével tapasztalatait vizuálisan megjeleníti;
- Különböző művészettörténeti korokban, stílusokban készült alkotásokat, építményeket összehasonlít, megkülönböztet és összekapcsol más jelenségekkel, fogalmakkal, alkotásokkal, melyek segítségével alkotótevékenysége során újrafogalmazza a látványt.
- Megfigyeléseit, tapasztalatait, gondolatait vizuálisan rögzíti, mások számára érthető vázlatot készít;
- Adott tartalmi keretek figyelembevételével karaktereket, tereket, tárgyakat, helyzeteket, történeteket részletesen elképzeli, fogalmi és vizuális eszközökkel bemutat és megjelenít, egyénileg és csoportmunkában is;
- A valóság vagy a vizuális alkotások, illetve azok elemei által felidézett asszociatív módon generált képeket, történeteket szövegesen megfogalmaz, vizuálisan megjelenít, egyénileg és csoportmunkában is;
- Nem konvencionális feladatok kapcsán egyéni elképzeléseit, ötleteit rugalmasan alkalmazva megoldást talál.

- Vizuális megjelenések, képek, mozgóképek, médiaszövegek vizsgálata, összehasonlítása során feltárt következtetéseit megfogalmazza, és alkotó tevékenységében felhasználja, egyénileg és csoportmunkában is;
- Látványok, képek, médiaszövegek, történetek, szituációk feldolgozása kapcsán személyes módon kifejezi, megjeleníti felszínre kerülő érzéseit, gondolatait, asszociációit;
- Vizuális megjelenítés során egyénileg és csoportmunkában is használja a kiemelés, figyelemirányítás, egyensúlyteremtés vizuális eszközeit.
- Adott cél szempontok figyelembevételével térbeli, időbeli viszonyokat, változásokat, eseményeket, történeteket rögzít, megjelenít, egyénileg és csoportmunkában is;
- Adott témát, időbeli, térbeli folyamatokat, történéseket közvetít újabb médiumok képi formáinak segítségével egyénileg vagy csoportmunkában is;
- Egyszerű tájékoztató, magyarázó rajzok, ábrák, jelek, szimbólumok tervezése érdekében önállóan információt gyűjt;
- Célzottan vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket értelmez és tervez a kommunikációs szándék és a hatáskeltés szempontjait kiemelve.
- Adott koncepció figyelembevételével, tudatos anyag- és eszközhasználattal tárgyakat, tereket tervez és hoz létre, egyénileg vagy csoportmunkában is;
- Adott téma vizuális feldolgozása érdekében problémákat vet fel, megoldási lehetőségeket talál, javasol, a probléma megoldása érdekében kísérletezik;
- Felismeri az egyes témakörök szemléltetésére használt műalkotásokat, alkotókat, az ajánlott képanyag alapján
- Képes aktívan részt venni az elemző, alkotó folyamatokban egyénileg és párban,
- Képes megadott szempontok szerint önállóan alkalmazni, használni az 6. évfolyamon tanult technikákat, eszközöket az alkotói folyamat során,
- Felismer néhányat az 6. évfolyamon tanult építmények, képzőművészeti alkotások közül,
- Az 6. évfolyamon tanult fogalmak közül néhány elemi szintű ismerete, adekvát használata,
- Képes néhány összefüggő mondatban adott látványt, műalkotást megadott szempontok szerint ismertetni, objektív műelemzési szempontokat alkalmazni, személyes viszonyulását megfogalmazni.

7. évfolyam

- Látványt, vizuális jelenségeket, műalkotásokat önállóan is pontosan, részletgazdagon szövegesen jellemez, bemutat;
- Adott témával, feladattal kapcsolatos vizuális információkat és képi inspirációkat keres többféle forrásból;
- Szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképzeli és megjeleníti a látványt, egyénileg és csoportmunkában is;
- Alkotómunka során felhasználja a már látott képi inspirációkat;
- Elvont fogalmakat, művészeti tartalmakat belső képek összekapcsolásával bemutat, magyaráz és különböző vizuális eszközökkel megjelenít;
- Vizuális megjelenések, képek, mozgóképek, médiaszövegek vizsgálata, összehasonlítása során feltárt következtetéseit megfogalmazza, és alkotó tevékenységében felhasználja, egyénileg és csoportmunkában is;
- A valóság vagy a vizuális alkotások, illetve azok elemei által felidézett asszociatív módon generált képeket, történeteket szövegesen megfogalmaz, vizuálisan megjelenít, egyénileg és csoportmunkában is;
- Vizuális megjelenítés során használja a kiemelés, figyelemirányítás, egyensúlyteremtés vizuális eszközeit, egyénileg és csoportmunkában is;

- Különböző művészettörténeti korokban, stílusokban készült alkotásokat, építményeket összehasonlít, megkülönböztet és összekapcsol más jelenségekkel, fogalmakkal, alkotásokkal, melyek segítségével alkotótevékenysége során újra fogalmazza a látványt;
- Különböző korok és kultúrák szimbólumai és motívumai közül adott cél érdekében gyűjtést végez, és alkotó tevékenységében felhasználja a gyűjtés eredményeit;
- Képes aktívan részt venni az elemző, alkotó folyamatokban egyénileg és párban,
- Képes megadott szempontok szerint önállóan alkalmazni, használni a 7. évfolyamon tanult technikákat, eszközöket az alkotói folyamat során,
- Felismer néhányat a 7. évfolyamon tanult építmények, képzőművészeti alkotások közül,
- A 7. évfolyam témaköreiben tanult fogalmak közül néhány elemi szintű ismerete, adekvát használata,
- Képes néhány összefüggő mondatban adott látványt, műalkotást megadott szempontok szerint ismertetni, objektív műelemzési szempontokat alkalmazni, személyes viszonyulását megfogalmazni.

8. évfolyam

- Különböző művészettörténeti korokban, stílusokban készült alkotásokat, építményeket összehasonlít, megkülönböztet és összekapcsol más jelenségekkel, fogalmakkal, alkotásokkal, melyek segítségével alkotótevékenysége során újrafogalmazza a látványt;
- Tetszésítélete alapján alkotásokról információkat gyűjt, kifejezőerő és a közvetített hatás szempontjából csoportosítja, és megállapításait felhasználja más szituációban;
- Megfogalmazza személyes viszonyulását, értelmezését adott vagy választott művész alkotásai, társadalmi reflexiói kapcsán.
- A vizuális problémák vizsgálata során összegyűjtött információkat, gondolatokat különböző szempontok szerint rendez és összehasonlít, a tapasztalatait különböző helyzetekben a megoldás érdekében felhasználja;
- Látványok, képek, médiaszövegek, történetek, szituációk feldolgozása kapcsán személyes módon kifejezi, megjeleníti felszínre kerülő érzéseit, gondolatait, asszociációit;
- Nem konvencionális feladatok kapcsán egyéni elképzeléseit, ötleteit rugalmasan alkalmazva megoldást talál.
- A helyzetek, történetek ábrázolása, dokumentálása során felhasználja a kép és szöveg, a kép és hang viszonyában rejlő lehetőségeket, egyénileg vagy csoportmunkában is;
- Adott témát, időbeli, térbeli folyamatokat, történéseket közvetít újabb médiumok képirási formáinak segítségével egyénileg vagy csoportmunkában is;
- A helyzetek, történetek ábrázolása, dokumentálása során felhasználja a kép és szöveg, a kép és hang viszonyában rejlő lehetőségeket, egyénileg vagy csoportmunkában is;
- Nem vizuális információkat (pl. Számszerű adat, absztrakt fogalom) különböző célok (pl. Tudományos, gazdasági, turisztikai) érdekében vizuális, képi üzenetté alakít;
- Gondolatait, terveit, észrevételeit, véleményét változatos vizuális eszközök segítségével prezentálja.
- Különböző korok és kultúrák szimbólumai és motívumai közül adott cél érdekében gyűjtést végez, és alkotó tevékenységében felhasználja a gyűjtés eredményeit;
- Adott koncepció figyelembevételével, tudatos anyag- és eszközhasználattal tárgyakat, tereket tervez és hoz létre, egyénileg vagy csoportmunkában is;
- Adott téma vizuális feldolgozása érdekében problémákat vet fel, megoldási lehetőségeket talál, javasol, a probléma megoldása érdekében kísérletezik;
- A felső tagozat során tanult művészettörténeti korszakok néhány megismert legjellemzőbb alkotásának felismerése, kronológiai sorba rendezése,
- képes aktívan részt venni az elemző, alkotó folyamatokban egyénileg és párban,

- Képes megadott szempontok szerint önállóan alkalmazni, használni a 8. Évfolyamon tanult technikákat, eszközöket az alkotói folyamat során,
- Felismer néhányat a 8. évfolyamon tanult építmények, képzőművészeti alkotások közül,
- A 8. évfolyam témaköreiben tanult fogalmak közül néhány elemi szintű ismerete, adekvát használata,
- Képes néhány összefüggő mondatban adott látványt, műalkotást megadott szempontok szerint ismertetni, objektív műelemzési szempontokat alkalmazni, személyes viszonyulását megfogalmazni.